

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2024-02-06

Diarienummer:
AMN-2024-00034

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson, Peter S:t Cyr

Årsbokslut och verksamhetsuppföljning 2023

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** godkänna helårsbokslut och verksamhetsuppföljning för 2023,
2. **att** överlämna helårsbokslut och verksamhetsuppföljning 2023 till kommunstyrelsen.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden visar ett överskott om 67 miljoner kronor jämfört med budget, det beror främst på lägre försörjningsstödskostnader och högre statsbidrag än budgeterat.

Nämnden bidrar helt eller i hög grad till att uppfylla kommunens fyra fokusmål i Mål och budget 2023–2025. Av totalt 27 uppdrag, nämndmål och gemensamma nämnd-/bolagsmål bedöms 23 som färdiga och fyra som påbörjade.

Beredning

Kommunfullmäktige ger nämnderna en ekonomisk ram i Mål och budget. I helårsbokslutet ska det ekonomiska utfallet för perioden och helårsprognosen analyseras i förhållande till fullmäktiges budget och motsvarande period föregående år.

I verksamhetsuppföljning per december ska nämnden rapportera status för arbetet med fokusmål, uppdrag och indikatorer som nämndens har tilldelats av fullmäktige genom styrdokumentet Mål och budget liksom status för arbetet med de nämndmål, åtgärder och indikatorer som finns beskrivna i nämndens verksamhetsplan 2023.

Nämnden ska även lämna en samlad analys över utvecklingen inom det egna ansvarsområdet. Den samlade analysen är ett underlag till kommunfullmäktiges årsredovisning.

Utöver ordinarie uppföljning har särskild rapportering begärts angående nämndens synpunktshantering.

Nämndens arbete och insatser för att minska antalet barn i familjer med ekonomiskt bistånd rapporteras i särskild bilaga.

Ärendet har inga konsekvenser sett ur perspektiven för barn, jämställdhet eller näringsliv. Förvaltningens arbete under året bedöms samtidigt ha bidragit till att minska andelen barn i Uppsala som lever i familjer i behov av ekonomiskt bistånd samt bidragit till ekonomisk jämställdhet. Flera av åtgärderna i nämndens verksamhetsplan berör nämndens samarbete med näringslivet.

Föredragning

Arbetsmarknadsnämnden visar ett överskott om 67 miljoner kronor jämfört med budget, det beror dels på lägre försörjningsstöds kostnader jämfört med budget dels på högre statsbidrag än budgeterat.

Vuxenutbildningen visar ett överskott om 21 miljoner kronor, orsaken är högre utbetalningar av statsbidrag än budgeterat samt lägre kostnader för externa utförare på grund av färre antal elever.

Verksamheterna ekonomiskt bistånd/flykting visar totalt ett överskott uppgående till 42 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre försörjningsstöds kostnader. Lägre antal hushåll än budgeterat samt satsningen på arbetsmarknadsanställningar har haft en positiv påverkan på kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd.

Arbetsmarknadsåtgärder uppvisar ett överskott uppgående till 4 miljoner kronor. Överskottet beror dels på att anställningarna har startat senare under året jämfört med budget dels på en högre medfinansiering från Arbetsförmedlingen än beräknat.

Följande är några av nämndens goda resultat i arbetet med att bidra till uppfyllande av inriktningsmålen 2023

- Nämnden ligger i framkant vad gäller automatisering och digitalisering. (Fokusmål 1)
- Vuxenutbildningen bidrar till kompetensförsörjningen genom språkstödande insatser inom barn- och fritidsutbildningen och språkstödjade resurser inom äldreomsorgen. (Fokusmål 1)
- Strukturerat samarbete med näringsliv och näringslivsenheten har etablerats. (Fokusmål 2)
- Utökad områdesarbete och uppsökande verksamhet i samarbete med familjecentral och öppen förskola. (Fokusmål 4)
- Kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd under året är lägre än under 2022 och färre Uppsalabor uppbär ekonomiskt bistånd. (Fokusmål 1, 2 och 4)

Viktiga avvikelser under 2023

- Nämnden anser att intentionerna i överenskommelsen mellan kommunen och Arbetsförmedlingen om åtgärder för arbetslösa biståndsmottagare inte har

uppfyllts och överenskommelsen är därför inte längre giltig. En dialog med myndigheten pågår och från nämndens sida önskas mer konkreta och operativa inslag i överenskommelsen för att nå önskad effekt. (Åtgärd 25)

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 6 februari 2024
- Bilaga 1, Verksamhetsuppföljning per december 2023
- Bilaga 2, Analys av ekonomiskt utfall 2023
- Bilaga 3, Ekonomiska nyckeltal arbetsmarknadsnämnden 2023
- Bilaga 4, Sammanställd analys inför årsredovisningen 2023
- Bilaga 5, Barnfamiljer med ekonomiskt bistånd - slutrapport

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Nämnd
Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2024-02-06

Diarienummer:
AMN-2024-00034

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson

Bilaga 1. Verksamhetsuppföljning per december 2023

I verksamhetsuppföljning per december ska nämnden rapportera status för arbetet med fokusmål, uppdrag och indikatorer som nämndens har tilldelats av fullmäktige genom styrdokumentet Mål och budget liksom status för arbetet med de nämndmål, åtgärder och indikatorer som finns beskrivna i nämndens verksamhetsplan 2023.

Nämnden ska även lämna en samlad analys över utvecklingen inom det egna ansvarsområdet. Den samlade analysen är ett underlag till kommunfullmäktiges årsredovisning. Utöver ordinarie uppföljning har särskild rapportering begärts angående nämndens synpunktshantering.

Nämndens arbete och insatser för att minska antalet barn i familjer med ekonomiskt bistånd rapporteras i särskild bilaga.

Innehåll

INNEHÅLL	2
VAD SOM SKA RAPPORTERAS	3
FOKUSMÅL	3
NÄMNDENS UPPDRAG	3
NÄMNDENS ÅTGÄRDER	4
INDIKATORER	4
SAMMANFATTNING AV STATUS PÅ FOKUSMÅL, UPPDRAG, NÄMNDMÅL OCH ÅTGÄRDER	5
FOKUSMÅL	5
UPPDRAG OCH ÅTGÄRDER	5
RAPPORTERING DELÅRSBOKSLUT	6
 FOKUSMÅL 1: UPPSALA SKA SÄKRA EN STARK EKONOMI OCH VÄRNA VÄLFÄRDEN	6
GEMENSAMMA ARBETSGIVARMÅL FÖR BOLAG OCH/ELLER NÄMNDER	14
INDIKATORER FOKUSMÅL 1	18
 FOKUSMÅL 2. UPPSALA SKA HA ETT VÄLMÅENDE NÄRINGS LIV OCH SKAPA FLER JOBB	19
INDIKATORER FOKUSMÅL 2	27
 FOKUSMÅL 3. UPPSALA SKA LEDA KLIMATOMSTÄLLNINGEN.....	29
INDIKATORER FOKUSMÅL 3	31
 FOKUSMÅL 4. UPPSALA SKA BLI TRYGGARE MED JÄMLIKA LIVSVILLKOR.....	32
INDIKATORER FOKUSMÅL 4	42
TILLKOMMANDE UPPDRAG	43
KVARVARANDE UPPDRAG	44
SYNPUNKTSHANTERING	45
SAMMANFATTNING AV NÄMNDENS ARBETE MED SYNPUNKTSHANTERING	45

Vad som ska rapporteras

Fokusmål

Kommunfullmäktige sätter upp fokusmål för nämnder och bolagsstyrelser i Mål och budget. Status för nämndens arbete med fokusmål rapporteras i augustiuppföljningen och helårsbokslutet.

Bedömning av måluppfyllnad av fokusmål

Vid uppföljningen per augusti handlar bedömningen om utfallet i slutet av året. För varje fokusmål finns sedan uppdrag, åtgärder och indikatorer. Bedömningen av nämndens måluppfyllnad baseras på verksamheternas rapportering.

Bedömning	Vad bedömningen avser
Helt uppfyllt 	Nämndens verksamhet tycks leda till de resultat den vill se inom målet.
I hög grad uppfyllt 	Nämndens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat den vill se inom målet.
Delvis uppfyllt 	Nämndens verksamhet tycks bara till viss del leda till de resultat den vill se inom målet.
Ej uppfyllt 	Nämnden har ingen verksamhet som bidrar till måluppfyllelse.

Nämndens uppdrag

En nämnd kan ha flera slags uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen som ska följas upp:

- Kommunfullmäktiges uppdrag i Mål och budget.
- Kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget som inte har genomförts och som inte finns med i efterföljande Mål och budget.
- Tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen som lämnats vid sidan av Mål och budget.

I det fall kommunfullmäktiges uppdrag riktar sig till vissa nämnder står de ansvariga nämnderna inom parentes. Den nämnd som står först har ett samordningsansvar för uppdraget.

Uppdrag 11: Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande. (AMN och KS)

I detta exempel är det arbetsmarknadsnämnden som har samordningsansvar.

Statusbedömning av uppdrag

Verksamhetsuppföljningen innehåller en statusbedömning av de uppdrag som har tilldelats nämnden samt en bedömning av status på de nämndmål som nämnden själv har beslutat om.

Bedömning	Vad bedömningen avser
Ej påbörjad 	Uppdraget är inte påbörjat, <i>trots att det borde vara påbörjat.</i>
Påbörjad 	Uppdraget är påbörjat och <i>flyter på enligt plan.</i>
Väntar 	Uppdraget är inte påbörjat, <i>men det är i enlighet med plan.</i>
Färdig 	Uppdraget är färdigt. Det gäller även när det som började som ett uppdrag fortsättningsvis hanteras i ordinarie verksamhet.
Stoppad 	Uppdraget kommer inte att genomföras.
Försenad 	Uppdraget är påbörjat, <i>men flyter inte på enligt plan.</i>

Nämndens åtgärder

Bedömningen av nämndernas åtgärder är en viktig utgångspunkt för bedömningen av uppdrag och nämndmål men även för kommunövergripande planer och program. Nämnden ska vid delårsbokslutet bedöma status på åtgärder. Statusen för åtgärder sätts på samma sätt som för uppdrag.

Indikatorer

Nämndernas rapportering på kommunfullmäktiges indikatorer från Mål och budget samt indikatorer beslutade av nämnden i verksamhetsplanen görs i årsbokslutet. Utfallet på indikatorerna ligger till grund för bedömning av status för relaterade fokusmål, uppdrag och åtgärder.

Sammanfattning av status på fokusmål, uppdrag, nämndmål och åtgärder

Nämndens arbete med fokusmål, uppdrag och åtgärder pågår i huvudsak enligt plan.

Fokusmål

- Nämnden har bidragit helt till att uppfylla fokusmål 1 och 3
- Nämnden har bidragit i hög grad till att uppfylla fokusmål 2 och 4

Uppdrag och åtgärder

Utöver de 16 uppdrag som har lämnats av kommunfullmäktige via Mål och budget har nämnden två nämndmål, två kvarvarande uppdrag, fem tillkommande uppdrag från kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige samt två gemensamma arbetsgivarmål för alla bolag och/eller nämnder.

Av totalt 27 uppdrag, nämndmål och gemensamma nämnd-/bolagsmål bedöms 23 som färdiga och fyra som påbörjade.

Av de påbörjade uppdragen och nämndmålen bedöms 1 bli färdigt 2024 och tre bli färdiga 2026.

Av totalt 57 åtgärder bedöms 51 åtgärder som färdiga, fem är påbörjade och en åtgärd (25) är försenad.

Nämndens rapportering helår 2023

Bedömning av nämndens arbete med fokusmål, uppdrag, nämndmål och åtgärder framgår nedan i detta dokument.

● **Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden**

Nämnden bidrar i hög grad till att målet uppfylls. Andelen av Uppsalas befolkning som behöver ekonomiskt bistånd har minskat. Nämndens kostnader för ekonomiskt bistånd har dock bibehållits, bland annat på grund av att inflationen medfört ökade kostnader för hushållen samt en höjd riksnorm för försörjningsstöd.

Förvaltningen jämställdhetsstrategi har uppdaterats och syftar till att integrera jämställdhetsperspektivet i samtliga verksamheter. Nämnden använder könsuppdelad statistik och arbetar för ökad jämställdhet inom arbetsmarknadsinsatser. Under året startade projektet Kvinna Hälsa Arbete där utbildnings- och jobbcoacher samarbetar med hälsopedagog med målet att fler utrikesfödda kvinnor med kort tidigare utbildning ska nå egen försörjning.

Nämnden utvecklar arbetet med digitaliseringen som leder till förbättringar och nytta för de arbets sökande. Utbildnings- och jobbcenter (UJC) vuxenutbildning och arbetsmarknad har utvecklat hemsidan för att möjliggöra ökad självservice. Verksamheterna bidrar till att förbättra elevernas och deltagarnas digitala färdigheter via ett anpassat kursutbud, praktiskt stöd på nämndens områdeskontor och genom att tillhandahålla mobilappar för att förenkla jobbsökandet och elevernas språkinläring.

Nämnden deltar i projekt Rätt Information Till Användaren (RITA) för att utveckla ett system baserat på artificiell intelligens (AI) som ger medarbetare inom socialtjänsten – ekonomiskt bistånd möjlighet att enkelt hitta svar på frågor från avdelningens rutiner. Det AI-baserade rutinstödet har testkörts med framgång under 2023 och kommer fortsätta att utvecklas under 2024.

Nämnden bidrar till kommunens kompetensförsörjning bland annat genom språkstödjande insatser i samarbete med utbildningsnämnden, äldrenämnden och omsorgsnämnden.

● **Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.**

Uppdraget är färdigt.

Genom att effektivisera stödprocesserna såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom de gemensamma stödfunktionerna ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter.

Digitaliseringsarbetet inom nämndens verksamheter har under året fått en tydligare struktur och förvaltningen har antagit ett digitaliseringsmål. Alla nämndens verksamheter har involverats och personal har utbildats för att öka digitaliseringstakten och identifiera var digitaliseringen och användningen av AI inom avdelningen gör störst nytta. Verksamheterna anpassas och resurs sätts utifrån givna budgetramar. Inom ekonomiskt bistånd pågår utvecklingen av en automatisering för

att snabbt kunna se vilken sökandekategori klienten har på Arbetsförmedlingen. Automatiseringar förväntas bidra till mer korrekta beslut och bättre underlag vid val av insatser.

Förändring i organisation och arbetssätt för arbetsmarknadshandläggning har genomförts och en ny enhet har skapats inom ekonomiskt bistånd för ett mer ändamålsenligt och effektivare arbetssätt.

Automatiseringen inom ekonomiskt bistånd har bidragit till en ökad kvalitet då socialsekreterarna har utrymme att möta klienten i fysiska möten i större omfattning. Förändring i organisation förväntas bidra till att fler arbetssökande och biståndstagare ska delta i statliga eller kommunala arbetsmarknadsinsatser och att fler arbetslösa med ekonomiskt bistånd börjar arbeta eller studera.

Ekonomiskt bistånd har under 2023 haft över 1000 fler fysiska besök och uppdaterat fler utredningar jämfört med 2022. Samtidigt har antalet ärenden minskat och vid slutet av 2023 var cirka 400 färre vuxna aktuella för ekonomiskt bistånd jämfört med ett år tidigare.

Åtgärd 1: Resurser som frigörs i samband med verksamhetsutveckling och effektiviseringar ska i första hand gå till insatser och ökad kvalitet, ej förvaltning.

Åtgärden bedöms som färdig för året. Åtgärden är ständigt pågående då verksamheterna anpassas och resurssätts utifrån givna budgetramar. Åtgärden är även en del i de resursförstärkande åtgärderna nämnden vidtar enligt Mål- och budget. En viktig del i verksamhetsutvecklingen är digitaliseringens möjligheter. Ekonomiskt bistånd har elva robotar i bruk vilka bidrar till effektiviseringar och ökad säkerhet i bedömningen av rätten till bistånd. Automatiseringen har bidragit till en ökad kvalitet då socialsekreterarna har utrymme att möta klienten i fysiska möten i större omfattning. Ett stort arbete har även genomförts inom vuxenutbildningen för att öka elevnärvaren som sjönk under pandemin. Det ökade stödet till våra elever, klienter och deltagare bidrar till den positiva utvecklingen där vi ser att allt fler når egen försörjning genom arbete eller studier. Inom vuxenutbildningen och arbetsmarknad görs även ett arbete med att öka digitaliseringstakten, bland annat genom att bygga en intern struktur för att driva digitalisering.

Åtgärd 2: Skapa förutsättningar för automatisering och artificiell intelligens genom att utveckla strukturer som ökar förmågan att digitalisera processer och informationsflöden i olika sammanhang

Åtgärden är färdig. Förvaltningen har antagit ett mål för verksamhetens digitala utveckling. Digitaliseringsarbetet inom nämndens verksamheter har under året fått en tydligare struktur. Alla nämndens verksamheter har involverats och personal har utbildats för att öka digitaliseringstakten och identifiera var digitaliseringen och användningen AI inom avdelningen gör störst nytta. Exempel på processer som kan effektiviseras och automatiseras inom vuxenutbildningen är antagning och reservantagning, att hitta elever för överlämning från tidigare utbildningsnivå samt sysselsättningsundersökningar.

Socialtjänst – ekonomiskt bistånd har nyligen påbörjat en automatisering för att snabbt kunna se vilken sökandekategori klienten har på Arbetsförmedlingen. Automatiseringen förväntas bidra till mer korrekta beslut och bättre underlag vid val av insatser.

Nämnden deltar i projektet Rätt Information Till Användaren (RiTA) som genom ett AI-baserat system syftar till att ge medarbetare inom socialtjänsten – ekonomiskt bistånd möjlighet att enkelt hitta svar på frågor från avdelningens rutiner. Rutinstödet har testkörts med framgång under 2023 och kommer fortsätta att utvecklas under 2024. Arbetet sker i samarbete med kommunstyrelsens IT-stab samt Uppsala universitet.

 Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdraget är färdigt. Nämnden har under 2023 tagit fram aktiviteter för ökad kundnytta, däribland förslag på hur kommuninvånare ska kunna boka tid med utbildnings- och jobbcoacher digitalt. Den digitala bokningslösningen planeras att införas under våren 2024.

Digital självrapportering av arbetstid har framgångsrikt provats för en mindre kontrollgrupp arbetsmarknadsanställda under 2023. Avsikten är att införa digital självrapportering av arbetstid för samtliga arbetsmarknadsanställda under 2024–2025.

Vuxenutbildningens hemsida är eftersatt och ett arbete med att utveckla den med exempelvis bättre filmmaterial och bildstöd påbörjades under våren 2023. Inom vuxenutbildningen används en spelifierad utbildningsplattform för utbildning i yrkessvenska och grundläggande färdigheter.

Åtgärd 3. Utveckla möjligheten för individen att kommunicera digitalt med förvaltningen.

Åtgärden är färdig. Nämnden har under 2023 tagit fram aktiviteter för ökad kundnytta inom arbetsmarknadsverksamheten. Nämnden har utrett om "Mina sidor" i arbetsmarknadsmodulen i Lifecare vore lämplig att använda, men bedömningen är att den inte är tillräckligt användarvänlig. Under 2023 har arbetsmarknadsverksamheten tagit fram förslag på hur kommuninvånare ska kunna boka tid med utbildnings- och jobbcoacher digitalt. Den digitala bokningslösningen avses att införas under våren 2024.

Vuxenutbildningens hemsida är eftersatt och ett arbete med att utveckla den påbörjades under våren 2023. Hemsidan har utvecklats genom exempelvis bättre filmmaterial och bildstöd. Ett så kallat situationsarbete har pågått under hösten vilket resulterat i ett beslut om att bygga en separat hemsida för nämndens vuxenutbildning i egen regi.

Vuxenutbildningen har tagit fram en digital handlingsplan för elever inom svenska för invandrare (sfi) och svenska som andraspråk på grundläggande nivå (sva-grund). Den utgör en struktur som beskriver de digitala förmågor som elever förväntas utveckla under utbildningens gång. Motsvarande struktur kommer också att tas fram för övriga delar inom komvux.

Åtgärd 4. Utred behov och utveckla förvaltningens innehåll i kommunens digitala kanaler för invånarens möjlighet till ökad självservice. Inkludera särskilt de individer som idag står utanför den digitala utvecklingen.

Åtgärden är färdig. Under 2023 har nämnden tagit fram förslag hur kommuninvånare ska kunna boka tid med utbildnings- och jobbcoacherna digitalt. En digital lösning kommer införas under våren 2024. En kontrollgrupp av arbetsmarknadsanställda har fått prova Heroma självservice för att tidrapportera digitalt, istället för att skicka in

manuella tidrapporter. Målsättningen är att alla arbetsmarknadsanställda ska kunna skicka in sina tidrapporter digitalt på egen hand under 2024–2025. Den digitala informationen om vuxenutbildningens yrkesutbildningar har under året gjorts mer lättillgänglig genom att varje yrkesutbildning har fått en egen flik på hemsidan. En hemsida kommer också att byggas för de utbildningar som nämnden erbjuder i egen regi.

Nämnden har tillsatt en IT-didaktiker och en del av förvaltningens mål med digitaliseringen är att nå de som står längre bort från den digitala utvecklingen. Nämnden har under året provat en mobilapp som verktyg för arbetssökande och en språkstödande app används som stöd inom praktisk verksamhet för att utveckla yrkessvenska. Utbildningsmaterialet som togs fram för arbetsmarknadsanställda inom projektet React-EU Digital kompetens används nu i ordinarie verksamhet.

Uppdrag 4: Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Uppdraget är färdigt. Kompetensförsörjningsplan för förvaltningen 2023–2025 är framtagen och information kring kompetensförsörjningsplanen har lämnats till nämnd i juni. Förvaltningen har en god grundbemanning och goda förutsättningar för kompetensförsörjning i dag. Sjukfrånvaron i förvaltningen är låg såväl totalt som inom både den korta sjukfrånvaro som den långa. Förvaltningen arbetar enligt det upprättade årshjulet för systematiskt arbetsmiljöarbete. Arbetet redovisas årligen genom rapportering i systemstödet Hypergene och arbetet följs löpande upp på skyddskommitté vid fyra tillfällen under året. Förvaltningen arbetar också vidare utifrån det kommungemensamma arbetet kring "Morgondagens arbetsliv" och "Chefers organisatoriska förutsättningar". Systematik, väl fungerande rutiner och löpande dialog mellan chefer, medarbetare och skyddsombud är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god arbetsmiljö. Förvaltningens chefer har under hösten 2023 genomgått den kommungemensamma utbildningen Mångfald och inkludering. Förvaltningen har under 2023 även tagit fram en förvaltningsspecifik utbildning inom diskriminering, jämställdhet och likvärdigt bemötande, "En arbetsplats för alla", utifrån medarbetarförslag som inkommit till förvaltningens idésluss. Samtliga medarbetare har genomgått utbildningen under hösten och en planering för gruppdialoger vid arbetsplatsträff ligger med i chefens uppdrag kring utbildningen.

Åtgärd 5. Rusta arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden för att kunna bli kompetenta medarbetare

Åtgärden är färdig. Under 2023 har samverkan mellan vuxenutbildning och arbetsmarknadsverksamheten strukturerats och avdelningarna arbetar tillsammans för att utöka och utveckla insatser för förvaltningens målgrupper. Resurser från vuxenutbildning har lånats ut till arbetsmarknadsverksamheten för att arbeta med och utveckla språkstärkande insatser och arbetsmetoder. En utbildning i digital kompetens och en planerad insats för kartläggning och vägledning inför studier är ett par exempel. Andra insatser sker inom projektet *Tidiga insatser i samverkan* som utvecklar yrkesinfärgad sfi kopplad till praktik och/eller arbete och inom projektet Insatser i samverkan (ISA) med uppdrag att uppsöka och rusta unga vuxna.

Elevhälsoteamets har utvecklat med bland extrastöd till elever under det arbetsplatsförlagda lärandet och ett utvecklingsarbete pågår kring validering i samarbete med Regionen.

Alla med arbetsmarknadsanställning har tätare (minst tre uppföljningar med den anställde och handledare) uppföljningar och rustande aktiviteter under tiden, till exempel CV, personligt brev, delta på rekryteringsträffar och intervjuträning för att bli förberedda på eget arbetsökande då arbetsmarknadsanställning är slut. Av totalt 296 personer som avslutat arbetsmarknadsanställning under 2023 har 25 % gått till reguljärt arbete och 9% till studier.

Åtgärd 6. Säkerställ att nämndens arbete för varaktig försörjning samordnas med kommunens förvaltningar och bolags behov av bemanning och kompetensförsörjning

Åtgärden är färdig. Vårdutbildningen fortsätter samarbetet med omsorgsnämnden och äldrenämnden för att säkerställa att utbildad personal motsvarar kompetenskrav för undersköterska. Vuxenutbildning har lånat ut en studie- och yrkesvägledare under perioden januari till juni, för att hjälpa omsorgsnämnden och äldrenämnden och deras HR att stärka kompetensen hos chefer kring skyddad yrkestitel inom vården. Samarbetet ledde även till att HR blev mer förberedda inför olika beslut kopplade till regeländringen. Studie- och yrkesvägledaren har också stöttat enstaka verksamhetschefer med förståelsen av Socialstyrelsens regelverk, i samband med rekrytering/anställning av undersköterskor. Utöver samarbetet startar den nya utbildningen, servicebiträde under 2024.

Vuxenutbildningen har utvecklat material kring språkstödande arbete inom äldreomsorgen, detta i nära samarbete med speciallärare med fokus på yrkesutbildningar. Verksamheten samarbetar med Kompisbyrån som arbetar språkstödande och har yrkesverksamma mentorer som lotsar till arbetslivet.

Uppsala kommun, Uppsala universitet och SLU har under fyra år i samverkan genomfört en inspirationsdag per år med syfte att visa på möjliga vägar till högre studier. Målgruppen är vuxna, inskrivna på Komvux eller folkhögskola som är intresserade av högre studier i Uppsala.

Åtgärd 7. Säkerställ att cheferna har rätt organisatoriska förutsättningar

Åtgärden är färdig. Förvaltningen har inga utmaningar med att klara riktmärket utan har en relativt låg andel medarbetare per chef, ibland kanske väl låg andel. Enkäten kring chefers organisatoriska förutsättningar genomfördes i december 2022 och resultatet återkopplades till förvaltningsledningen och chefsforum i februari och i samverkan i maj 2023. Under våren 2023 har förvaltningen tillsammans med HR arbeta vidare med en analys av den sammantagna bilden utifrån chefsenkäten, medarbetarundersökning 2023 samt den i förvaltningen genomförda innovationsmätningen. Bilden som ges i den sammantagna analysen är att förvaltningens chefer har goda förutsättningar för sitt ledarskap och cheferna på en bred front arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för de verksamheter de leder.

✔ **Uppdrag 5: Öka kompetensen hos medarbetare inom LSS genom att utreda och genomföra en pilotsatsning med utbildning inom stödpedagogik. (OSN, AMN och UBN)**

Uppdraget är färdigt. Nämnden har en dialog med omsorgsnämnden avseende behovet. Behovet av att utveckla yrkeshögskoleutbildning med utbildning i stödpedagogik med inriktning LSS och socialpsykiatri bedöms tillgodosett eftersom utbildning till stödpedagog finns tillgänglig i Uppsala - Stockholmsområdet.

Behoven av att öka kompetensen hos medarbetare inom LSS kommer att ingå i utredningen om utbud och dimensionering av gymnasieskola och vuxenutbildning. Utredningen genomförs tillsammans med gymnasieskolan och Region Uppsala inom ramen för den nya lagen om planering och dimensionering inom gymnasial utbildning. Lagen tillämpas från 2025. Inom ungdomsgymnasiet i Uppsala finns på Lundellska skolans vård- och omsorgsprogram kurser i social omsorg samt funktionsförmåga och funktionsnedsättning där innehållet kopplas till uppdraget och som alla elever läser.

Åtgärd 8. Utred i vilken omfattning förvaltningen i samverkan med Region Uppsala kan möta behovet av utbildning med stödpedagogisk inriktning.

Åtgärden är färdig. Arbetet fortsätter i enlighet med den nya lagen för Planering och dimensionering inom gymnasial utbildning. Lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025.

Det finns möjligheter att möta detta behov inom yrkespaketet Barn- och fritid med inriktningarna Stödpedagog och LSS med validering som en möjlighet. Det finns behov av utbildning som inte kräver Yrkeshögskoleutbildning (YH). Möjligheterna utreds tillsammans med gymnasieskolan och Region Uppsala inom ramen för den nya lagen om Planering och dimensionering inom gymnasial utbildning.

▶ **Uppdrag 6. Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom förskola, vård och omsorg. (OSN, ÄLN, AMN och UBN)**

Uppdraget är färdigt. Vuxenutbildningen arbetar språkstödande på barn-och fritidsutbildningen genom SUUUM (Systematisk undervisningsutveckling enligt Uppsalamodellen). Här har mål om muntlig kommunikation identifierats efter dialog med elever och APL-platser (arbetsplatsförlagt lärande). Språknivåtester på samtliga yrkesutbildningar genomförs för att kunna stödja antagna elever utifrån den språknivå testet visar. På kombinationsutbildningen inom barn och fritid genomförs en särskild kartläggning för att ge stöd i uttal. I dialog med handledare till eleverna får dessa stöd i hur de kan jobba språkstödande under APL-tiden.

Verksamhet inom utbildningsnämnden har uttryckt behov av språkstödande insatser och har tidigare erbjudits utbildning till språkbud, men har inte kunnat avsätta resurser till att medverka i arbetsmarknadsnämndens språkstödande insatser. Det krävs mycket tid från arbetsplatsen att engagera sig i denna form av språkstöd.

Vuxenutbildningen har bidragit med språkstödande resurser inom äldreomsorgen, i nära samarbete med lärare i svenska som andraspråk med erfarenheter av yrkesutbildningar.

Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden deltar tillsammans med andra verksamheter i nätverk för språkutvecklande arbetsplatser.

Åtgärd 9. Utveckla arbetet med språkombud och andra språkstödande åtgärder för personal inom förskola, vård och omsorg i samarbete med övriga berörda nämnder.

Åtgärden är färdig. Utveckling av språkstödande åtgärder inom vuxenutbildningen har implementerats genom SUUUM (Systematisk undervisningsutveckling enligt Uppsalamodellen). Arbetet utgår från autentiskt material och autentiska situationer inom yrkesutbildningar men även inom praktiska verksamheter.

Vuxenutbildningen har lånat ut sfi-lärare till arbetsmarknadsverksamheten med nära erfarenheter av yrkesutbildningar för att stärka kompetensen inom avdelningens praktiska verksamheter. Vuxenutbildningen har bidragit med språkstödande resurser inom äldreomsorgen, i nära samarbete med lärare i svenska som andraspråk med erfarenheter av yrkesutbildningar. Fokus på yrkesutövning och språkutvecklande arbetssätt. Det har skapats ett material: ”Prata om jobbet”.

En språkstödande app används inom arbetsmarknadsverksamhetens praktiska verksamheter i olika omfattning och vuxenutbildningen är intresserad av att testa verktyget på utvalda elever som behöver extra språkstöd. I förskolan kommer även språkappen att användas som språkstöd hos medarbetare

► **Uppdrag 8. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser. (OSN, ÄLN, KTN, IFN, SCN, UBN, AMN och PBN)**

Uppdraget bedöms vara färdigt. Samtliga åtgärder som är kopplade till uppdraget bedöms vara färdiga med hänsyn till vad som har uppnåtts under året. Inom ramen för effektiv och nära vård år 2030 har ett kommunövergripande arbete pågått under året där diskussioner förts kring hur man kan samverka kring olika målgrupper för att stärka den psykiska hälsan. Arbetet har bland annat mynnat ut i ett framtagande av en hälsoekonomisk modell som i korthet innebär att man beräknar det ekonomiska utfallet på lång sikt genom att sätta in åtgärder för en specifik målgrupp. För nämndens vidkommande har det analyserats vilken vinst det blir om personer med ekonomiskt bistånd erbjuds arbetsmarknadsanställningar.

Samverkan med Region Uppsala har stärkts under året där socialtjänst-ekonomiskt bistånd har implementerat arbetssätt från projektet Arbetslivsintro. Socialtjänst-ekonomiskt bistånd har tagit fram en katalog med förrehabiliterande insatser exempelvis samtalsserie och som kan erbjudas för att stärka hälsan och som är tillgänglig för hela verksamheten. Vid kontakt med vården förs idag en dialog snarare om friskskrivning än sjukskrivning, vilket även innebär att färre intyg begärs in från vårdgivarna.

Nämnden samarbetar även med familjecentralen i Gottsunda och inom myndighetsutövningen används strukturen för samordnad individuell plan för de individer som är i behov av samordnade insatser. I augusti 2023 startade projektet Kvinna Hälsa Arbeta - arbetslivsriktat stöd för att gå till arbete, vilket bland annat innebär att utbildnings- och jobbcoacher samarbetar med hälsopedagog. Ett av målen är att utrikesfödda kvinnor via arbetsmarknadsinsatser ska komma ut i arbetslivet. Projektet pågår till och med 31 juli 2025.

Åtgärd 10. Utveckla samverkan med berörda nämnder för att stärka kommunens del i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser och en effektiv och nära vård 2030.

Åtgärden är färdig. Nämnden (framförallt socialtjänst-ekonomiskt bistånd) har en fungerande och effektiv samverkan med vården och dialogen sker framförallt via SIP-möten (samordnad individuell plan), flerpartssamverkan och via en digital meddelandefunktion mellan regionen och kommunen som har underlättat samverkan. Vid kontakt med vården förs idag en dialog snarare om friskskrivning än sjukskrivning, vilket även innebär att färre intyg begärs in från vårdgivarna.

Samverkan har stärkts över året där socialtjänst-ekonomiskt bistånd har implementerat arbetssätt från projektet *Arbetslivsintro*. Socialtjänst - ekonomiskt bistånd har tagit fram en katalog med förrehabiliterande insatser exempelvis samtalsserie och som kan erbjudas för att stärka hälsan och som är tillgänglig för hela verksamhet.

Verksamheten ingår också i kommunens överenskommelse om SPIS (metod för samordnad planering av insatser och stöd) vilket är en samverkan mellan olika förvaltningar i syfte att klargöra ansvar för att undvika att individer drabbas på ett orimligt sätt. Nämnden samverkar med omsorgsförvaltningen i individärenden utifrån behov samt stöttar individen och bistår vid ansökan om lämpliga insatser.

Den nya barnrättssamordnaren inom avdelningen samverkar med andra förvaltningar för att främja barn och ungdomars deltagande i aktiviteter som kan vara hälsofrämjande och förebyggande.

Samverkan med Familjecentralen i Gottsunda är etablerad. Ett team av utbildnings- och jobbcoacher och familjebehandlare finns på plats på Familjecentralen.

Åtgärd 11. Delta i utvecklingsarbetet i Gottsunda utifrån en effektiv och nära vård.

Åtgärden är färdig. Avdelningen socialtjänst-ekonomiskt bistånd samverkar med vårdcentralen i Gottsunda på samma vis som med andra vårdcentraler. Samverkan sker bland annat genom samordnad individuell planering (SIP). Samverkan med Familjecentralen i Gottsunda är etablerad. Ett team av utbildnings- och jobbcoach och familjebehandlare finns på plats på Familjecentralen.

Åtgärd 12. Fördjupa samarbetet med Arbetsförmedlingen för att erbjuda relevant stöd till fler unga med komplexa behov.

Åtgärden är färdig. Nämnden har gjort förändringar i organisation och handläggning för arbetslösa biståndsmottagare som deltar i Arbetsförmedlingens program. Förändringen syftar till att nämnden bättre ska kunna verka för att biståndsmottagare inskrivna hos Arbetsförmedlingen ska erbjudas insatser av myndigheten som ökar chansen till arbete. Detta inkluderar ungdomar och unga vuxna som deltar i jobbgarantin för ungdomar. Nämnden uppvakter Arbetsförmedlingen och försöker få i gång ett konstruktivt samarbete.

Nämnden samverkar med Region Uppsala gällande målgruppen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS). Möjligheter till samverkan med Arbetsförmedlingen för denna målgrupp ses över inom ramen för projektet Insatser i samverkan för unga (ISA). Det finns även en etablerad kontakt och rutin mellan vuxenutbildningen, ekonomiskt bistånd och Arbetsförmedlingen i mer komplexa fall där en samsyn är nödvändig för elevens bästa.

Ung intro riktar sig till unga vuxna 19-29 med aktivitetsersättning eller ekonomiskt bistånd och som har en psykisk funktionsnedsättning som hindrar den enskilde att komma ut i arbete eller studier. Nämnden har regelbundna träffar med Försäkringskassan om regelverk och aktuella frågeställningar som berör Ung intros deltagare. Arbetsförmedlingen medverkar inte längre i detta forum.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen fungerar väl kring skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA). OSA är en möjlighet även för unga med komplexa behov.

Överenskommelsen mellan Arbetsförmedlingen och Uppsala kommun som trädde i kraft 1 januari 2023 är inte längre giltig då nämnden anser att intentionerna i överenskommelsen mellan kommunen och Arbetsförmedlingen inte har uppfyllts. Parterna för en dialog kring ny överenskommelse.

Åtgärd 13. Uppsala kommun ska i samverkan med andra myndigheter arbeta för att förebygga att personer med funktionsnedsättning faller mellan organisatoriska mellanrum. I arbetet ska brukares egna erfarenheter inhämtas och tas tillvara.

Åtgärden är färdig. Socialtjänst-ekonomiskt bistånd har en SIP-samordnare (samordnad individuell plan) som i samverkan med andra myndigheter samverkar för att undvika att personer med funktionshinder hamnar i organisatoriska mellanrum. Verksamheten ingår också i kommunens överenskommelse om SPIS (metod för samordnad planering av insatser och stöd) vilket är en samverkan mellan olika förvaltningar i syfte att klargöra ansvar för att undvika att individer drabbas på ett orimligt sätt. Nämnden samverkar med omsorgsförvaltningen i individärenden utifrån behov samt stöttar individen och bistår vid ansökan om lämpliga insatser.

Nämnden har även bedrivit ett projekt Arbetslivsintro som finansierades av samordningsförbundet. Projektet avslutades vid årsskiftet. Målgruppen för projektet var personer som uppbar ekonomiskt bistånd och var sjukskrivna och i de flesta fall saknade sjukpenninggrundad inkomst. Verksamheten samarbetade framförallt med rehabiliteringskoordinatorerna som tjänstgör vid Uppsalas vårdcentraler.

Inom vuxenutbildningen pågår en rad satsningar som syftar till att ge rätt form av stöd till personer med funktionsnedsättning. Exempelvis finns sfi Syn, Lärcentrum och Resursteamet. Nämnden ställer även krav på utbildningsanordnare att de erbjuder elevhälsa. Utbildningsformen *Komvux som anpassad utbildning* innebär att eleven erbjuds anpassad utbildning utifrån vilket behov som föreligger.

Resursteamets arbete är förebyggande och avdelningsövergripande. De ärenden som dras på ärendedragning berör ofta personer som har kontakt med olika myndigheter. Resursteamets konsultativa roll kan bidra till att personer inte riskerar hamna mellan organisatoriska stuprör.

Gemensamma arbetsgivarmål för bolag och/eller nämnder

► NB.1.1: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Uppdraget är färdigt. Förvaltningen har en låg andel korta visstidsanställningar. Arbetet för att helt ta bort intermitterant anställningar har påbörjats under hösten 2023. Analyser är genomförda över när, var och hur intermitterantanställningar nyttjas i förvaltningen. Så snart systemtekniska möjligheter finns på plats i personal- och lönesystemet Heroma (inledningen av 2024) kommer majoriteten av intermitterant anställningar att

kunna tas bort. Arbetet pågår med att utveckla, förbättra och fördjupa det systematiska arbetsmiljöarbetet i syfte att säkerställa en hälsofrämjande arbetsmiljö. Förvaltningen har en beslutad kompetensförsörjningsplan 2023–2025 och det råder inga akuta utmaningar relaterat till kompetensförsörjning. Arbetet med kompetensförsörjningsplanering fortlöper i proaktivt syfte för att skapa förutsättningar för förvaltningens verksamheter. Andelen upprepad korttidssjukfrånvaro som stigit tidigare under året har under delåret sjunkit på nytt. Den analys som genomförts tidigare gjorts och som kopplar samman den ökade graden av fysisk närvaro på arbetsplatsen och samhällstrenden där medarbetare efter pandemin i större utsträckning stannar hemma vid olika symptom kvarstår.

Åtgärd 14. Vidareutveckla årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete.

Åtgärden är färdig. Arbetsmiljöprocessen är och behöver vara levande och utgå från verksamhetens behov. Att aktivt undersöka, åtgärda och följa upp skapar utrymme för förbättringar samt att säkerställa att vidtagna åtgärder har effekt. Det ständigt pågående samtalet är en grund för att gå från reaktiva åtgärder till proaktivitet, där såväl verksamhetens som individens behov blir uppfyllda. Arbetsmarknadsförvaltningen har en god dialog kring arbetsmiljö i såväl det löpande arbetet som i facklig samverkan. Förvaltningens initiativ i att skapa ett arbetsmiljöutskott under 2022 är ett tydligt tecken på att arbetsmiljöfrågorna är viktiga för förvaltningen. Arbetsmiljöarbetet är ett kontinuerligt arbete som kommer att fortlöpa och utvecklas under 2024.

Förvaltningen har under 2022 påbörjat ett viktigt arbete med utveckling av digitalisering och innovation i syfte att skapa förutsättningar och driva framdrift i förvaltningens verksamhetsutveckling. Arbetet har fortlöp och utökats under 2023. De innovationsmätningar som genomförts under 2023 har återkopplats till såväl förvaltningsledning som avdelningsledningar och enheter. Tillsammans med resultatet från medarbetarundersökningen ger innovationsmätningen en god bild av arbetsmiljön inom respektive verksamhet.

Åtgärd 15. Skapa förutsättningar för medarbetare att arbeta digitalt utifrån god arbetsmiljö.

Åtgärden är klar. Kommunen arbetar med att gemensamt ta fram verktyg för att stötta chefer och medarbetare i arbetet med det digitala arbetslivet. Förvaltningen tar del av det kommungemensamma arbetet. Flexibilitet med hemarbete varierat med arbete på plats är sedan tidigare införd och medarbetarna har relevant utrustning i form av datorer och mobiltelefoner. Uppföljning av arbetsmiljön och regelbundna samtal mellan chef och medarbetare är viktiga verktyg för att följa och förstå de arbetsmiljöutmaningar som digitaliseringen innebär och därmed se vilka insatser som är behövliga. Automatiseringen av handläggningsprocesser är ett led i arbetsmiljöarbetet då det underlättar för handläggare att undvika monotona moment. Fortsatt omvärldsbevakning krävs för att följa den digitala utvecklingen och ta till sig den teknikutveckling som pågår.

Uppsala kommun var en del av ett REACT-EU-projekt för digital kompetens under ledning av Region Uppsala. 300 medarbetare inom förvaltningen fick ta del av kompetensutveckling i digitala verktyg under perioden maj 2022 till och med mars 2023. Utbildningarna finns fortsatt tillgängliga i kommunens digitala lärportal.

Inom vuxenutbildningen planeras för en digital handlingsplan för personalen för att fylla eventuella kompetensbehov och en egen stöd- och supportfunktion finns tillgänglig. Ett nytt elevdokumentationssystem har upphandlats och kommer att införas stegvis. Systemet erbjuder möjlighet att dela information digitalt.

► **N1.2: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap. (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)**

Uppdraget är färdigt. Under 2023 har förvaltningen implementerat en förvaltningsövergripande introduktion där förvaltningens nya medarbetare samlas vid ett tillfälle per termin. Tillsammans med den kommungemensamma introduktionen som lanserades i februari 2023 är syftet att skapa en god plattform för introduktion av nya medarbetare. Uppföljning och utvärdering av den implementerade introduktionen har skett och vissa justeringar har genomförts i syfte att säkerställa att syfte och målsättning fylls.

Förvaltningen har även för första gången fullt ut använt de nya lönekriterierna som tagits fram av förvaltningen vid löneöversynen 2023. Lönekriterierna har utvärderats efter genomförd löneöversyn 2023 och anses ha fyllt syftet väl. Uppfattningen är att lönekriterierna tillsammans med den kontinuerliga dialogen mellan medarbetare och chef har genererat en ökad samsyn kring bedömning av måluppfyllnad, prestation och förväntningar i utförandet av arbetet.

Arbetsmarknadsförvaltningen har under 2023 fortsatt arbetat med det kommunövergripande uppdraget med chefers organisatoriska förutsättningar och riktmärket. Den analys som genomförts visar att förvaltningen har ett gynnsamt medarbetarantal per chef som understiger det utpekade gränsvärdet för riktmärket. Ett relevant medarbetarantal per chef utifrån verksamhetens karaktär och komplexitet är en viktig förutsättning för ett nära ledarskap. Förvaltningen har vidare ett väl utvecklat verksamhetsstöd på olika nivåer där syftet är att dels ge både chefer och medarbetare ett närmare stöd, men även att frigöra tid för chefer och skapa utrymme för ett närmare ledarskap. Även de ständigt pågående samtalen mellan medarbetare och chef, chef och chef samt avstämningssamtal chefer och HR bidrar till ett närmare ledarskap och att befintlig kompetens används på ett bra sätt. Arbetet för att skapa goda förutsättningar för ledarskapet kommer att fortgå. Förvaltningen har vidare under 2023 arbetat med fokus på den individuella planering (70-20-10) vilket syftar till att skapa en god struktur för kompetensutveckling och kompetensplanering inom förvaltningen. Förvaltningen har årligen ett konstantflöde av sökande till Ledarlabbet. Förvaltningen följer kontinuerligt upp antalet sökande och utfall av programmet.

Åtgärd 16. Inventera förvaltningens kompetensförsörjningsbehov och säkerställa åtgärder utifrån behov.

Åtgärden är färdig. Arbetsmarknadsförvaltningens kompetensförsörjningsplan är en förvaltningsövergripande plan för förvaltningen. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att ge en samlad bild, på övergripande nivå, över förvaltningens mer kritiska kompetensförsörjningsfrågor. Kompetensförsörjningsplanen syftar vidare till att fånga förvaltningsövergripande behov som gynnas av samordning eller övergripande insatser. Arbetsmarknadsförvaltningens kompetensförsörjningsplan sträcker sig över tidsperioden 2023–2025. Under 2023 har förvaltningen framförallt arbetat aktiviteter

som rör fokusområdena attraktiv arbetsgivare, stärkt ledarskap samt prioriterat arbetsmiljöarbete.

Arbetsmarknadsförvaltningen bidrar vidare genom sitt uppdrag med arbetsmarknadspolitiska insatser, vuxenutbildning, språkstöd och feriejobb även till kompetensförsörjningen i andra förvaltningar och bolag inom kommun koncernen samt till näringslivet i kommunen.

Åtgärd 17. Stärka kunskapen hos förvaltningens chefer och medarbetare inom mångfald och inkludering.

Åtgärden är färdig. Förvaltningens chefer har under hösten 2023 genomgått den kommungemensamma utbildningen Mångfald och inkludering. Förvaltningen har under 2023 även tagit fram en förvaltnings specifik utbildning inom diskriminering, jämställdhet och likvärdigt bemötande, "En arbetsplats för alla", utifrån medarbetarförslag som inkommit till förvaltningens idésluss. Samtliga medarbetare genomgår utbildningen under hösten och en planering för gruppdialoger vid APT ligger med i chefers uppdrag kring utbildningen.

Åtgärd 18. Genomföra regelbundna brukarundersökningar inom ekonomiskt bistånd

Åtgärden är färdig. En brukarundersökning har genomförts under 2023 bland klienter till socialtjänstens verksamhet för ekonomiskt bistånd. Svaren kommer att analyseras och användas som underlag för utveckling av verksamheten under 2024. Uppsala kommun fick in flest svar av samtliga 116 deltagande kommuner. Av totalt cirka 1800 tillfrågade individer svarade 676 på enkäten. Det motsvarar en svarsfrekvens på 37 procent, vilket är att betraktas som relativt högt i sammanhanget. Antalet svarande var tre gånger fler än 2022.

Åtgärd 19. Genomföra medarbetarundersökningar för personer med arbetsmarknadsanställning

Åtgärden är påbörjad. Medarbetarundersökning för personer med arbetsmarknadsanställning är påbörjad. Arbetet med att få in svar på medarbetarundersökningen pågår fram till april. Därefter kommer resultat sammanställas och analyseras.

Åtgärd 20. Säkerställ en introduktion för chefer och medarbetare av hög kvalitet

Åtgärden är färdig. Under 2023 har förvaltningen implementerat en förvaltningsövergripande introduktion där förvaltningens nya medarbetare samlas vid ett tillfälle per termin. Tillsammans med den kommungemensamma introduktionen som lanserades i februari 2023 är syftet att skapa en god plattform för introduktion av nya medarbetare. Introduktionen av nya medarbetare och chefer har en viktig kulturbärande del. Uppföljning och utvärdering av den implementerade introduktionen har skett och vissa justeringar har genomförts i syfte att säkerställa att syfte och målsättning fylls.

Indikatorer fokusmål 1

Kommunfullmäktiges indikator 1.1

Antal utexaminerade undersköterskor och vårdbiträden från kommunal vuxenutbildning

2021:	2022:	2023:
414	165	277

Totalt antal utexaminerade undersköterskor och vårdbiträden under 2023 var 277, varav 187 kvinnor och 90 män. Antalet utexaminerade är högre jämfört med 2022.

Tabell 1. Kommunfullmäktiges indikator, fokusmål 1.

Kommunfullmäktiges indikator 1.2

Medborgare med positiv uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet, andel

Nedbruten till: Brukarbedömning ekonomiskt bistånd IFO – få kontakt, andel (procent)

2021:	2022:	2023:
92	90	92

Andelen som svarat ”Mycket lätt” eller ”Ganska lätt” på frågan Hur lätt eller svårt är det att få kontakt med socialsekreteraren (till exempel via telefon, sms eller e-post)? Kvinnor: 90 procent och män 95 procent.

Tabell 2. Kommunfullmäktiges indikator, fokusmål 1.2.

Kommunfullmäktiges indikator 1.3

Medborgare med positiv uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande, andel

Nedbruten till: Brukarbedömning ekonomiskt bistånd IFO - inflytande, andel (procent)

2021:	2022:	2023:
81	78	87

Antal personer med ekonomiskt bistånd som har svarat Ja på frågan: Frågar socialsekreteraren efter dina synpunkter på hur din situation skulle kunna förändras? Kvinnor: 89 och män 86. Andelen positiva svar har ökat jämfört med 2021 och 2022.

Tabell 3. Kommunfullmäktiges indikator, fokusmål 1.3.

Fokusmål 2. Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Nämnden bidrar i hög grad till att målet uppfylls. Nämnden har under året antagit plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning för att minska antalet biståndsmottagare. Enligt nämndmål 2.2. ska andelen vuxna Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd per månad inte vara mer än en procent av befolkningen vid mandatperiodens slut. Andelen vuxna biståndsmottagare var i genomsnitt 1,4 procent (1,4 för kvinnor/ 1,3 för män) för helåret 2023.

Såväl antalet som andelen Uppsalabor med ekonomiskt bistånd har fortsatt att sjunka under 2023 liksom kostnaderna för utbetalt bistånd. Inom arbetsmarknadsverksamheten avslutades 555 personer till arbete eller studier under 2023 (varav 258 kvinnor och 297 män). Det var cirka en tredjedel färre positiva avslut än under 2022. Trots minskningen bedöms det vara ett bra resultat utifrån att det under 2023 är färre biståndsmottagare med orsak arbetslöshet samt att ekonomiskt bistånd numer ansvarar för de biståndsmottagare som ska få stöd av Arbetsförmedlingen.

Nämnden har under året utvecklat sitt samarbete med näringslivet, exempelvis finns ett pågående samarbete med fastighetsägaren av Gottsunda Centrum för att skapa fler arbetstillfällen i Gottsunda och för att hjälpa det lokala näringslivet att hitta arbetskraft. Samarbetet med Almi/Företagslabbet har fortsatt. Företagslabbet stöttar start av nya företag och utveckling av befintliga samt har samarbeten med ett företag som riktar sig särskilt till att stödja kvinnors företagande.

Det finns en matchningsproblematik mellan befintlig och efterfrågad kompetens något som nämnden arbetar för att lösa. Det sker exempelvis i samarbete med det lokala näringslivet genom att utveckla vår vuxenutbildning och starta av branschen efterfrågade yrkesutbildningar, erbjuda heltidsplanering för sfi-studerande med kort tidigare utbildning, arbetsmarknadsanställningar och upphandlade insatser efter behov.

Kommunen träffade i december 2022 en överenskommelse med Arbetsförmedlingen i syfte att fler individer skulle få ta del av Arbetsförmedlingens insatser alternativt att insatser erbjuds i samverkan mellan kommunen och myndigheten. Intentionerna i överenskommelsen har dock inte uppfyllts och överenskommelsen är därför inte längre giltig.

Uppdrag 10. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet.

Uppdraget är färdigt. Arbetet tillsammans med Almi med Företagslabbet i Gottsunda har förlängts. Rådgivning, affärscoachning, utbildning och inspirationstillfällen arrangeras löpande. Företagslabbet stöttar start av nya företag och utveckling av befintliga samt har samarbeten med ett företag som riktar sig särskilt till att stödja kvinnors företagande.

Nämnden har en etablerad samverkan med kommunstyrelsens näringslivsverksamhet, exempelvis genom yrkesrådet som bland annat har koppling till yrkesutbildningar. En dialog har också påbörjats för att identifiera företag som har en utmaning med kompetensförsörjningen. På så vis kan ett samarbete kring exempelvis jobbspår eller rekryteringsaktiviteter inledas.

Ett strukturerat samarbete med kommunstyrelsens upphandlingsverksamhet är på plats. Genom att förtydliga kommunens skrivningar vid upphandlingar skapas bättre förutsättningar för dialog med leverantörer om praktikplatser och arbetstillfällen för arbetssökande. Leverantören kan få stöd i att ta ett socialt ansvar och på samma gång få hjälp med att hitta kompetens.

I samarbete med affärsnätverket Relation ordnade arbetsmarknadsverksamheten i maj en rekryteringsmessa, "Drömarbetsstaden". Ett femtiotal företag, flera utbildningsgivare och kommunala förvaltningar fanns på plats för att söka nya medarbetare. Ett treårigt avtal är undertecknat för genomförande av mässan under åren 2024–2026.

Åtgärd 21. Främja projekt och aktiviteter som syftar till ökat nyföretagande med fokus på kommunens prioriterade områden.

Åtgärden är färdig. Deltagare i praktiska verksamheter har fått ökade kunskaper om vilka möjligheter som finns inom nyföretagande. Inspirationsföreläsningar kring entreprenörskap samt innovation har genomförts liksom Starta eget-kurser samt workshops i entreprenörskap.

Samarbetet med Almi med Företagslabbet i Gottsunda och den ekonomiska föreningen Talangakademin har förlängts. Rådgivning, affärscoachning, utbildning och inspirationstillfällen arrangeras löpande. I Gottsunda finns även en företagsfrämjande paraplyorganisation som nämnden har samarbete med.

Åtgärd 22. Öka samverkan och kopplingen mellan de lokala företagen i syfte att underlätta deras kompetensförsörjningsbehov.

Åtgärden är färdig. Ett strukturerat samarbete med den centrala upphandlingsenheten är nu på plats. Formuleringar i upphandling ska på sikt underlätta kontakterna med leverantörer för möjlighet för arbetssökande att få en väg in, och leverantören kan få hjälp med att ta ett socialt ansvar och på samma gång få hjälp med att hitta kompetens. Ett mål för 2024 har satts om att 15 sysselsättningsfrämjande insatser för nämndens målgrupper ska genomföras inom ramen för kommunens upphandlingar.

I samarbete med affärsnätverket Relation ordnade arbetsmarknadsverksamheten i maj en rekryteringsmessa, "Drömarbetsstaden". Ett femtiotal företag, flera utbildningsgivare och kommunala förvaltningar fanns på plats för att söka nya medarbetare. Ett treårigt avtal är undertecknat för genomförande av mässan 2024–2026.

Fastighetsägare i Gottsunda centrum, har initierat ett samarbete med nämnden för att skapa fler arbetstillfällen i Gottsunda. Butiker, restauranger och andra verksamheter får därigenom hjälp att bredda sin rekrytering och hitta nya medarbetare.

Områdesmöten med fokus på näringslivsfrågor mellan arbetsmarknadsverksamheten och vuxenutbildningen startades upp under hösten i syfte att förbättra samverkan och informationsflödet och för att göra rätt prioriteringar. Båda verksamheterna har regelbundet gemensamma möten med kommunens näringslivsenhet.

Ett exempel på en utmaning är de svårigheter som finns när det gäller praktikplatser inom Life science-branschen där det kan finnas mycket hög säkerhetsnivå både när det gäller konfidentiell information och tillverkning. Efter pandemin ökade antalet

praktikplatser men det är fortsatt en utmaning. Yrkesråd finns i samtliga yrkesutbildningar och en effektivisering av planeringen av kursutbudet har skapats genom gemensamma och färre yrkesråd och branschråd mellan nämnden och utbildningsnämnden är påbörjad, som bland annat handlar om att säkerställa att information från yrkesråden avspeglas i kursutbudet. Detta sker parallellt med arbetet som genomförs i samband med planering och dimensionering av gymnasial utbildning.

► **Uppdrag 11. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande. (AMN och KS)**

Utifrån nämndmål 2.2 beräknas uppdraget vara färdigt 2026. Nämnden har under året antagit plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning för att minska antalet biståndsmottagare. Enligt nämndmål 2.2. ska andelen vuxna Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd per månad ska inte vara mer än en procent av befolkningen vid mandatperiodens slut. Såväl antalet som andelen Uppsalabor med ekonomiskt bistånd har fortsatt att sjunka under 2023 liksom kostnaderna för utbetalt bistånd. Andelen vuxna biståndsmottagare var i genomsnitt 1,4 procent (1,4 för kvinnor och 1,3 för män) för helåret 2023. Ett annat sätt att räkna är hur stor andel av Uppsalaborna, såväl barn som vuxna, som uppbär ekonomiskt bistånd någon gång under året. Sedan 2020 har andelen sjunkit från 5,0 procent till 3,7 procent 2022 och 3,1 procent år 2023.

Inom arbetsmarknadsverksamheten avslutades 555 personer till arbete eller studier under 2023 (varav 258 kvinnor och 297 män). Det var 240 personer färre än under 2022 (320 kvinnor och 475 män). Trots minskningen bedöms det vara ett bra resultat utifrån att det under 2023 är färre biståndsmottagare med orsak arbetslöshet samt att ekonomiskt bistånd numer ansvarar för de biståndsmottagare som ska få stöd av Arbetsförmedlingen.

Arbetsmarknadsverksamheten och socialtjänst - ekonomiskt bistånd har justerat organisationen för att bättre kunna följa upp att alla som har ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet ska ha en aktuell arbetsmarknadsplanering och erbjudas insats antingen via Arbetsförmedlingen (Af) eller kommunen. Därigenom minskar risken för långvarigt utanförskap. Kommunen träffade i december 2022 en överenskommelse med Arbetsförmedlingen i syfte att fler individer skulle få ta del av Af:s insatser alternativt att insatser erbjuds i samverkan mellan kommunen och Af. Intentionerna i överenskommelsen har dock inte uppfyllts och överenskommelsen är därför inte längre giltig.

Vuxenutbildningen anpassar löpande utbildningsutbudet utifrån elevernas och arbetsmarknadens efterfrågan och krav. Genom att komplettera upphandlad utbildning med utbildning i egen regi säkerställs ett större och mer hållbart kursutbud. Ett samarbete med gymnasieskolan och Region Uppsala har inletts för att tillsammans planera och dimensionera utbildningsutbudet.

Nämnden arbetar med metodutveckling och söker extern finansiering där så är möjligt. Två exempel på externt finansierade satsningar är ESF-projektet Insatser i samverkan för unga (ISA) samt Länsstyrelsens §37-projekt Familjefokus Bäcklösa.

Socialtjänst - ekonomiskt bistånd har under året utvecklat sitt arbete med barnkonsekvensanalys och har ett etablerat samarbete med Försäkringskassan och Region Uppsala för att möjliggöra för personer med ohälsa ska få rätt stöd och ersättning.

Åtgärd 23. Utred och säkerställ att utbildningsutbudet inom vuxenutbildningen dimensioneras och möter den efterfrågan som finns inom bristyrken och annan vuxenutbildning.

Åtgärden är påbörjad. Diskussioner förs i det regionala samarbetet, Resam. Ett samarbete är igång för att säkerställa att utbildningsutbudet planeras och dimensioneras tillsammans med Resam-kommunerna, gymnasieskolan och Region Uppsala inom ramen för den nya lagen om Planering och dimensionering inom gymnasial utbildning. Lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025.

Ett primärt samverkansområde växer fram och en avtalsprocess förs parallellt med en diskussion om gemensam upphandling. Det handlar om att varje kommun ska samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Samverkan bedrivs genom ett avtal (primärt samverkansavtal). De samverkande kommunerna utgör ett primärt samverkansområde för utbildningen. Det primära samverkansavtalet ska omfatta planering, dimensionering och erbjudande av utbildning.

Åtgärd 24. Se över driftsformerna för vuxenutbildningen i syfte att säkerställa leverans av efterfrågat utbud.

Åtgärden är påbörjad. Genom att komplettera upphandlad utbildning med egenregi säkerställs ett större och mer hållbart kursutbud. I samband med arbetet med planering och dimensionering av gymnasial utbildning tillsammans med utbildningsnämnden och Region Uppsala kommer utbudet att ses över och så även driftsformerna.

 Åtgärd 25. Utveckla samverkan med Arbetsförmedlingen gällande nämndens målgrupper såväl på individ- som systemnivå för att säkerställa att fler får insatser.

Arbetet med åtgärden är försenad. Nämnden anser att intentionerna i överenskommelsen mellan kommunen och Arbetsförmedlingen (Af) inte har uppfyllts och den är därför inte längre giltig. Det gäller framför allt bristande samverkan rörande personer som uppstår ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Parterna för en dialog kring ny överenskommelse i syfte att förbättra samverkan med målsättning att alla arbetslösa ska få ta del av rättmätigt stöd från Af och/eller kommunen.

Nämnden har under året haft en dialog med Af om hur kommunen kan erbjuda insatser för målgruppen nyanlända lågutbildade kvinnor. En projektplan togs fram i samverkan med Af, men myndigheten har under hösten fått förändrade direktiv kring deras möjligheter att ingå i projekt med externa parter. Beskedet resulterade i att man inte gick vidare med projektplanen.

Samverkan med Af kring skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) och lönebidragsanställningar har fortlöpt under 2023. Under året har det fattats beslut om cirka 90 nya anställningar (37 kvinnor och 53 män) vilket är fler än under 2022 (totalt 56, varav 21 kvinnor och 35 män).

Åtgärd 26. Utred om beslut enligt 4 kap. 4§ socialtjänstlagen ska nyttjas i förvaltningen.

Åtgärden är färdig. Nämnden kommer inte att införa separata beslut enligt 4 kap. 4 § socialtjänstlagen. Den tillämpning av lagen som nämnden i dagsläget praktiserar bedöms förenlig med lagstiftningen och lagstiftarens intention. Det föreligger därför inte några behov av förändring i hur nämnden tillämpar 4 kap. 4 § socialtjänstlagen. Nämnden kommer även fortsättningsvis att anvisa individer till insats både som ett erbjudande som stöd till individens livsföring i övrigt och ett villkor för försörjningsstöd inom ramen för beslutet om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Åtgärd 27. Erbjuda arbetsmarknadsanställning till fler kvinnor med funktionsnedsättning.

Åtgärden är färdig. Förvaltningen prioriterar kvinnor med funktionsnedsättning till arbetsmarknadsanställningar. Ett kontinuerligt arbete sker för att utöka utbudet av branscher och arbetsuppgifter, till exempel administrativa arbetsuppgifter men även andra verksamheter som är i behov av arbetskraft. Alla deltagare som har en arbetsmarknadsanställning har täta uppföljningar vilket innebär att individuella behov kan fångas upp bättre än tidigare. Inför en anställning av en person med funktionsvariation görs en arbetsplatsanalys där Arbetsförmedlingen dokumenterar de anpassningar som behöver göras för att personen ska kunna genomföra anställningen med ett gott resultat.

Åtgärd 28. Utveckla arbetet med barnkonsekvensanalys inom ekonomiskt bistånd

Åtgärden är färdig. Utbildning i barnperspektiv innehållande barnkonsekvensanalys är inbokad i februari 2024 för alla medarbetare inom socialtjänst-ekonomiskt bistånd. Verksamheten har också infört en barnrättsblogg där relevant information kopplat till barn läggs upp löpande. Genom att regelbundet lägga upp information på bloggen kan socialsekreterarna hålla sig uppdaterade om barnrättsfrågor och tar med sig det i sin handläggning. I kvalitetsgenomgångarna som görs årligen beaktas och uppmärksammas också barnkonsekvensanalyser.

Åtgärd 29. Utveckla arbetssätt och samverkan med Region Uppsala och Försäkringskassan för att fler personer ska få tillgång till sjukersättning eller annat rättmätigt stöd.

Åtgärden är färdig. Socialtjänst - ekonomiskt bistånd har ett etablerat samarbete med Försäkringskassan. Inom ramen för projektet Arbetslivsintro, finansierat av samordningsförbundet, har verksamheten introducerat fungerande och tidseffektiva kommunikationsvägar mellan verksamheten och regionen, via IT-system.

Socialtjänst-ekonomiskt bistånd har även anordnat föreläsningar med frågestund tillsammans med Försäkringskassan och kommer fortsättningsvis stärka medarbetarnas kompetens avseende vilket stöd Region Uppsala och Försäkringskassan tillhandahåller för målgruppen. Syftet är att all personal kan ta del av vägledning i arbetet med att individer får den ersättning och det stöd de har rätt till.

Inom socialtjänst - ekonomiskt bistånd arbetar man även med insatsen flerpartssamverkan som riktar sig till individer som är i behov av samordnat stöd från kommunen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Uppsala.

Åtgärd 30. Utvärdera nämndens användning av det dynamiska inköpssystemet (DIS) gällande arbetsmarknadsinsatser.

Utvärdering är genomförd och beslut har fattats att låta det dynamiska inköpssystemet (DIS) löpa ut enligt avtal under 2024. Inga nya upphandlingar har genomförts i DIS under hösten 2023 eller kommer att genomföras under våren 2024.

 Uppdrag 12. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Uppdraget är färdigt. Nämnden har som första offentliga verksamhet i Sverige testat ett nytt verktyg för att mäta sin innovationsförmåga. Mätningen ligger till grund för olika aktiviteter som ska stärka innovationsförmågan.

Nämnden arbetar tillsammans med bland annat näringslivet med jobbspår, rekryteringsträffar och matchning samt har upphandlade insatser inom jobbcoachning. Samverkan med kommunledningskontorets HR-avdelning fortsätter gällande kommunens kompetensutvecklingsarbete.

Nämnden har erhållit projektmedel via Erasmus som möjliggjort internationellt utbyte inom vuxenutbildningen.

Åtgärd 31. Nämndens externt finansierade projekt ska utvärderas löpande under projekttiden och en eventuell plan för implementering och ansvar i ordinarie verksamhet tas fram.

Åtgärden är färdig. Ett helhetsgrepp kring utvärdering av projekt har etablerats i hela förvaltningen och de flesta externt finansierade projekt implementeras i ordinarie verksamhet. Uppföljning av ett avslutat projekts resultat görs tre månader efter avslut.

Inom ramen för projektet Arbetslivsintro, finansierat av samordningsförbundet, har verksamheten testat och kommit fram till att det finns fungerande och tidseffektiva kommunikationsvägar mellan verksamheten och regionen, via IT-system. Genom insatsen har man även tagit till vara förrehabiliterande insatser respektive god samverkan med vården genom samordnad individuell planering.

Ung Intro är ett annat exempel på ett externt finansierat projekt där arbetsmetodiken att arbeta holistiskt med individens situation har implementerats i ordinarie drift.

Åtgärd 32. Se över nämndens förmåga till verksamhetsutveckling för att stärka Uppsalas näringsliv och position i den internationella konkurrensen.

Åtgärden är färdig. Nämnden har erhållit projektmedel via Erasmus som möjliggjort internationellt utbyte inom kock- och trädgårdsutbildningarna samt cykelteknikerutbildningen. Elever och lärare har besökt Portugal, Mallorca, Estland, Finland och Island. Arbetsmarknadsverksamheten arbetar med rekryteringsträffar, matchning och har upphandlade insatser inom jobbcoachning.

 Nämndmål 2.1. Nämndens verksamheter ska prestera bättre än jämförbara kommuner

Förvaltningens arbete med nämndmålet är påbörjat och beräknas vara färdigt 2026 vid mandatperiodens slut.

Allt nämnden gör ska leda till att fler uppsalabor kan försörja sig långsiktigt. Nämnden arbetar för att främja individers jämställda etablering på arbetsmarknaden och bryta långvarigt bidragsberoende samt bidrar till kompetensförsörjningen. Uppsalas utveckling sätts i relation till jämförbara kommuner.

Andelen vuxna biståndsmottagare i Uppsala per månad motsvarande 1,4 procent av befolkningen mätt som ett genomsnitt över året. Borås, Lund och Umeå har en lägre andel vuxna biståndsmottagare. Linköping, Norrköping och Helsingborg har en högre andel biståndsmottagare. Uppsala ligger på samma nivå som Västerås och Örebro.

Förvaltningen strävar efter att ligga i framkant vad gäller kvalitet och utbud inom vuxenutbildning och kommunala arbetsmarknadsinsatser. Ekonomiskt bistånd har under året bland annat utvecklat sitt arbete med barnrättsperspektiv i handläggningen. Nämnden ligger i framkant vad gäller digitalisering och automatisering, förvaltningen har under året antagit ett digitaliseringsmål och har beviljats medel från Vinnova för att utveckla användandet av AI inom verksamheten.

► **Nämndmål 2.2. Andelen uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd ska minska**

I slutet av mandatperioden ska andelen vuxna biståndsmottagare inte överstiga en procent.¹

Förvaltningens arbete med nämndmålet är påbörjat och beräknas vara färdigt 2026. Arbetsmarknadsnämnden har antagit ett nämndmål att andelen biståndsmottagare ska minska och inte ska överstiga en procent vid mandatperiodens slut. För att nå målet har nämnden under 2023 antagit Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning.

Antalet vuxna biståndsmottagare i Uppsala har under året minskat med drygt 400 personer och i slutet av året var drygt 3000 personer aktuella inom ekonomiskt bistånd. Andelen vuxna biståndsmottagare per månad har därmed också minskat från ett årsgenomsnitt på 1,6 procent 2022 till 1,4 procent för år 2023.

Åtgärd 33. Utarbета en plan för att under mandatperioden nå målet om att andelen vuxna biståndsmottagare inte ska överstiga en procent.

Åtgärden är färdig. Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning antogs av nämnden i oktober för att nå målet att andelen vuxna biståndsmottagare ska motsvara max en procent av befolkningen vid mandatperiodens slut.

Planen innehåller 23 åtgärder uppdelade i fyra målområden. Målområdena är:

- Rusta arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden och bidra till kompetensförsörjningen
- Fler ska ha en egen försörjning
- Utveckla samarbetet med näringsliv och arbetsgivare, samt
- Jämställt arbetsmarknadsinträde.

¹ Mäts som genomsnittlig andel vuxna biståndsmottagare per månad den senaste 12-månadersperioden.

I december hade Uppsala 3034 vuxna biståndsmottagare vilket motsvarar procent av befolkningen. Andelen vuxna biståndsmottagare per månad har därmed också minskat från ett årsgenomsnitt på 1,6 procent 2022 till 1,4 procent för år 2023.

Åtgärd 34. Utred vilka faktorer som försvårar för hushåll där barn ingår att bli självförsörjande. Utredningen ska även belysa vilket utrymme som finns för nya insatser till barnfamiljer där nämnden har rådighet.

Åtgärden är färdig och slutredovisas som en särskild bilaga till årsbokslutet.

I utredningen konstateras av höga boendekostnader är en bidragande orsak till att barnfamiljer inte blir självförsörjande. Svårigheten att som barnfamilj leva på en lön är en annan. Nämnden arbetar tillsammans med den enskilde för att både sänka kostnaderna och höja inkomsterna med särskilt fokus på barnfamiljer. Exempel på åtgärder är ett handläggarstöd för en mer aktiv handläggning vid höga boendekostnader, ett strukturerat arbete för att fler långtidsarbetslösa ska välja att studera med studiestartstöd och en prioritering av barnfamiljer och särskilt ensamstående kvinnor med barn vid tilldelning av arbetsmarknadsanställningar. Nämnden har under året antagit Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning i syfte att fler hushåll, däribland barnfamiljer, ska bli självförsörjande. Nämnden samarbetar med utbildningsnämnden för att motivera föräldrar att i ökad utsträckning utnyttja öppen förskola och anmäla sina barn till förskola även när det inte är en förutsättning för bistånd.

Socialtjänst - ekonomiskt bistånd har under 2023 anställt en barnrättssamordnare vilket bidragit till ett höja medvetenheten och kunskapsnivån inom verksamheten. Samordnaren ansvarar för att barn i hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd får möjlighet att ta del av aktiviteter som främjar deras hälsa och utveckling samt säkerställer att barnperspektivet på ett mer strukturerat sätt syns i verksamhetens handläggning. Nämnden kommer under 2024 utreda hur den ytterligare kan stärka tillgången till fritidsaktiviteter för barn och unga som lever i familjer med ekonomiskt bistånd. Alla medarbetare inom ekonomiskt bistånd kommer att få kompetensutveckling inom området och ett metodstöd för socialsekreterare i arbetet med barnfamiljer har upprättats. Verksamheten har utsett ambassadörer på varje enhet som bidrar till att stärka barnrättsperspektivet och ser till att det inkluderas även vid uppdateringar av andra rutiner som inte direkt handlar om handläggning av barnfamiljer.

Nämnden har också utvecklat och skalat upp arbetet med ungdomssamtal för ungdomar som växer upp i familjer med ekonomiskt bistånd, se även rapportering under åtgärd 40.

Indikatorer fokusmål 2

Kommunfullmäktiges indikator fokusmål 2.1

Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs ranking, placering bland landets kommuner

Utfall 2021:	Utfall 2022:	Utfall 2023:
232	247	221

Uppsala kommun har klättrat från plats 247 till 221 i Svenskt Näringslivs årliga ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner. Huruvida arbetsmarknadsnämnden bidragit till detta är svårbedömt. Tillgången på medarbetare med relevant kompetens är avgörande för företagens möjlighet att växa. Den enskilt största orsaken till företagens svårigheter att rekrytera är brist på personer med rätt yrkeserfarenhet. Nämnden arbetar ständigt med att stärka kvaliteten och attraktiviteten i yrkesutbildningarna och dialog med näringslivet sker bland annat inom ramen för branschråd för vuxenutbildning. Nämndens samarbete med näringslivet i samband med feriejobb för ungdomar kan också ha en positiv bärning på den förbättrade rankingplaceringen.

Tabell 4. Kommunfullmäktiges indikator, fokusmål 2.1.

Kommunfullmäktiges indikator fokusmål 2.2

Andel långtidsarbetslösa (minst 12 månader) av arbetskraften, utrikesfödda, årsmedelvärde, procent

Kvinnor 2022:	kvinnor 2023:	Män 2022:	Män 2023:
8,7	7,6	7,7	6,0

Långtidsarbetslösheten bland utrikesfödda har sjunkit med cirka 1,4 procentenheten från 2022 till 2023. Tydligast är minskningen bland utrikesfödda män från 7,7 procent 2022 till 6,0 procent 2023, eller 1,7 procentenhet i årsmedelvärde. De utrikesfödda kvinnorna halkar efter då minskningen av långtidsarbetslösheten i denna grupp endast var 1,1 procentenhet.

Tabell 4. Kommunfullmäktiges indikator, fokusmål 2.2.

Kommunfullmäktiges indikator fokusmål 2.3

Nyanlända som slutfört sfi-utbildning inom etableringsperioden (24 mån) andel i procent.

Utfall 2021:	Utfall (juli) 2022:	Utfall 2023:
43	39	38

Indikatorn mäts som: Nyanlända som har slutfört sfi kurs C inom etableringsperioden (24 månader), andel per kön. Siffrorna gäller för helåret 2023.

Andel kvinnor: 32 % Andel män: 48 %

Totalt: 38 %

Indikatorn visar personer som har godkänt betyg i kurs C inom alla studievägar med betygdatum innan etableringsersättning upphör. En större andel män än kvinnor har slutfört sfi-utbildningen inom perioden. Uppgifterna omfattar 47 personer, 23 kvinnor och 24 män.

Tabell 5. Kommunfullmäktiges indikator, fokusmål 2.2.

Nämndens indikatorer fokusmål 2	2021	2022	2023	Mål	Källa
Andel som börjat arbeta eller studera vid avslut från kommunens arbetsmarknadsverksamhet		49	23		
Kvinnor		44	21		
Män		52	26		
Antal som börjat arbeta eller studera vid avslut från kommunens arbetsmarknadsverksamhet		795	555		
Kvinnor		320	258		
Män		475	297		
Antal godkända betyg (minst E) totalt för kommunal vuxenutbildning					
Kvinnor		6911	7761		

Män	5327	5226		
Andel godkända betyg (minst E) totalt för kommunal vuxenutbildning				
Kvinnor	86	86		
Män	84	84		
Antal avbrott totalt för kommunal vuxenutbildning				
Kvinnor	2992	2352		
Män	2500	1918		
Andel avbrott totalt för kommunal vuxenutbildning				
Kvinnor	21	14		
Män	23	14		
Antal OSA- och lönebidragsanställningar				
Kvinnor	21	37		
Män	35	53		
Vuxna biståndsmottagare av befolkningen, andel	2,0	1,8	1,4	Minska Socialstyrelsen
Kvinnor	1,9	1,8	1,4	
Män	2,0	1,8	1,3	

Tabell 6. nämndens indikatorer, fokusmål 2.

● Fokusmål 3. Uppsala ska leda klimatomställningen

Arbetsmarknadsnämndens arbete bidrar helt till att målet uppfylls. Utfasningen av fossila plastprodukter inom nämndens verksamheter fortsätter enligt plan. Utökade öppettider hos Återbruket har bidragit till ökad tillgänglighet för besökarna. Verksamheterna möjliggör för Uppsala och dess invånare att bidra till klimatomställningen genom minskade utsläpp och ökad återanvändning. Nämnden väljer miljövänliga fordonsalternativ där så är möjligt. Nämnden erbjuder även en cykelteknikerutbildning och bidrar därmed till kompetensförsörjningen.

✔ Uppdrag 15. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Uppdraget är färdigt. Vid byte av maskin/fordon sker inköp med inriktning att maskinerna ska drivas med fossilfritt bränsle. Inom ramen för Återbruket sker ett aktivt arbete med att sälja produkter i andra hand, vilket bidrar till cirkulär konsumtion som i nästa steg leder till minskade växthusgasutsläpp. Nämnden har även arbetat aktivt med att öka antalet besökande till Återbruket. Det har bland annat åstadkommit via utökade öppettider. Nämnden har även startat upp en cykelteknikerutbildning, vilket är ett exempel på att skapa förutsättningar för arbete i en hållbar och cirkulär bransch.

Åtgärd 35. Fordon avsedda för person- och varutransport ska vara fossilfria

Åtgärden är färdig. Vid samtliga tillfällen då avdelningen köper/byter fordon väljs ett miljövänligt alternativ där så är möjligt. Vi har fortfarande fordon i drift där det saknas miljövänliga alternativ. Förutom maskinfordon inom praktisk verksamhet har förvaltningen även en minibuss som används inom socialtjänst - ekonomiskt bistånd. Kommunens fordonsservice har här inte kunnat erbjuda något miljövänligt alternativ.

Åtgärd 36. Öka tillgängligheten på Återbruket och därmed höja återanvändning och bidra till ökad återvinning i enlighet med kommunens avfallsplan.

Åtgärden är färdig. Effekten av utökade öppettider har bidragit till ökat antal besökare. Återbruket genomför mobil insamling i olika delar av Uppsala vilket bidragit till ökad tillgänglighet samt ökad kännedom om Återbruket. Butiken är centralt belägen i Uppsala. Antalet betalande kunder uppgick under 2023 till 91 600 vilket är en ökning med 20 procent jämfört med 2022.

Åtgärd 37. Uppmuntra anställda inom Uppsala kommunkoncern att cykla mer och på ett säkert sätt

Åtgärden är färdig. Nämndens medarbetare har informerats under året om kommunens resepolicy samt uppmuntras att cykla mer. Medarbetarna har även tillgång till tjänstecyklar för transport mellan olika adresser. Ett cykelförråd har byggts i Gottsunda för att skapa trygga cykelparkeringar för medarbetare. Förekomst av cykelstölder, särskilt vid Utbildnings- och jobbcenter i Boländerna, är en reell utmaning i arbetet med att uppmuntra medarbetare att cykla mer.

Åtgärd 38. Verka för arbetstillfällena för nämndens målgrupper i hållbara och cirkulära branscher.

Åtgärden är färdig. Både i Uppsala och näraliggande städer bedöms behovet av cykeltekniker vara stort i framtiden. Nämnden erbjuder en 20 veckors cykelteknikerutbildning och bidrar därmed till kompetensförsörjningen. Nämnden bedriver verksamheterna återbruket och elektronikåtervinningen. Verksamheterna erbjuder möjligheter till arbetsträning samtidigt som de bidrar till ett mer cirkulärt och hållbart Uppsala.

Indikatorer fokusmål 3

Kommunfullmäktiges indikator, inriktningsmål 3.1

Andel (procent) förnybara drivmedel, egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt

Utfall 2021:	Utfall 2022:	Utfall 2023:
89	91	

Andel förnybara drivmedel i nämndens verksamheter uppgår till 95 % under 2023, vilket innebär en ökning i jämförelse med föregående år.

Tabell 7. Indikator fokusmål 3.1

Kommunfullmäktiges indikator, inriktningsmål 3.2

Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (procent)

Utfall 2021:	Utfall 2022:	Utfall 2023:
54	54	

Andelen ekologiska livsmedel i nämndens verksamheter har uppgått till 35 procent under perioden januari-december 2023. Vid jämförelse med 2022 (31 procent) är det ökad andel ekologiska livsmedel som har köpts in.

Tabell 8. Indikator fokusmål 3.2

Fokusmål 4. Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Arbetsmarknadsnämnden bidrar i hög grad till att målet uppfylls. Utbildnings- och jobbcenter finns representerade i sex olika stadsdelar i Uppsala. Under hösten startade projekten Familjefokus Bäcklösa och Kvinna Hälsa Arbete som båda syftar till att utveckla nämndens områdesnärvaro med särskilt fokus på att fler föräldrar och utrikesfödda kvinnor boende i Bäcklösa och Gottsundaområdet ska ta del av nämndens insatser. En barnrättssamordnare har arbetat uppsökande i syfte att fler barn i familjer med svaga kunskaper i svenska ska beredas plats i förskolan.

Nämnden arbetar för ett jämställt arbetsmarknadsinträde där kvinnor och män har tillgång till likvärdiga insatser för egen försörjning. Förvaltningen arbetar i enlighet med den framtagna jämställdhetsstrategin. Antalet barn som ingår i hushåll med ekonomiskt bistånd har stadigt minskat sedan 2020. Minskningen är dock inte lika tydlig för ensamstående kvinnor med barn som för barnfamiljer med två vuxna. För att främja jämlika livsvillkor prioriteras dessa kvinnor i nämndens uppsökande arbete liksom vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning.

Målgruppen för ungdomssamtal inom socialtjänst - ekonomiskt bistånd har breddats och fler samtal har genomförts. Totalt genomfördes 43 ungdomssamtal, med 26 män respektive 17 kvinnor. Nämnden stöttar också ideell sektor i deras arbete med att erbjuda unga vuxna en meningsfull tillvaro och sysselsättning. Nämnden främjar den psykiska hälsan genom att tillvarata och stärka individens arbetsförmåga och därmed möjliggöra ett inträde på arbetsmarknaden. Det sker genom en bredd av insatser och stödåtgärder, exempelvis arbetsmarknadsinsatser, utbildningar, socialt stöd, språkstödande insatser och satsningar på elevhälsa. Nämnden samverkar med Region Uppsala och andra berörda aktörer utifrån individens behov.

Uppdrag 20: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Uppdraget är färdigt. Uppsala kommun har som ett av sina fokusmål att bli tryggare med jämlika livsvillkor, vilket inkluderar att utveckla förmågan att hantera ungdomsbrottslighet och kriminalitet. Samarbetet med socialnämndens ungdomsjour kring ungdomar som vistas i riskmiljö har fortsatt under året och har lett till att 15 ungdomar i årskurs 7 och 8 genomförde ett feriejobb. Ungdomarna blev utvalda av ungdomsjouren i samråd med föräldrar.

Arbetet med ungdomssamtalen har fortsatt under 2023. Samtalen syftar till att bryta bidragstagandet samt motivera och vägleda ungdomar till studier och/eller arbete. Under 2023 genomfördes 43 ungdomssamtal med 26 killar respektive 17 tjejer, en ökning jämfört med totalt 25 samtal under 2022.

Samarbete mellan socialtjänstens verksamhet för ekonomiskt bistånd respektive arbetsmarknadsverksamheten bedöms ha lett till att fler ungdomar har efterfrågat stöd och vägledning från arbetsmarknadsverksamheten. De flesta ungdomar som får stöd från arbetsmarknadsverksamheten har dock hittat dit via andra kanaler, så som det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), den uppsökande verksamheten eller genom tips från andra insatser.

Utbildnings- och jobbcener Junior i Gottsunda riktar sig till 15 - 17-åringar och syftar till att motverka relativ barnfattigdom genom olika aktiviteter. Exempel på dessa aktiviteter är arbetsmarknadskunskap, studiebesök och entreprenörskap.

Uppsala kommun har tagit fram en handlingsplan mot välfärdsbrott. Förvaltningen bidrog till remissyttranden, exempelvis gällande att förebygga bidragsbrott inom föreningsbidrag och felaktiga utbetalningar. Förvaltningsövergripande samverkan är pågående och sker inom handläggarnätverket.

Åtgärd 39. Utveckla samverkan med andra förvaltningar och myndigheter för att utbyta information och motverka välfärdsbrottslighet.

Åtgärden är färdig. Uppsala kommun har tagit fram en handlingsplan mot välfärdsbrott. Förvaltningen bidrog till remissyttranden, exempelvis om att förebygga bidragsbrott inom föreningsbidrag och felaktiga utbetalningar. Förvaltningsövergripande samverkan är pågående och sker inom handläggarnätverket.

Åtgärd 40. Vidareutveckla arbetet med ungdomssamtal inom ekonomiskt bistånd i samarbete med utbildnings- och jobbcener.

Åtgärden är färdig. Ungdomssamtalen har fortsatt under 2023 utifrån särskilda rutiner för dem. Förhoppningen har varit att få fler ungdomar att ta emot insats för arbete eller utbildning. Under 2023 skickades 156 informationsbrev ut till ungdomar om samtal. Totalt genomfördes 43 ungdomssamtal, med 26 killar respektive 17 tjejer.

Samarbete finns mellan socialtjänstens verksamhet för ekonomiskt bistånd respektive arbetsmarknadsverksamheten. Samarbetet bedöms ha lett till att fler ungdomar har efterfrågat stöd och vägledning från arbetsmarknadsverksamheten. De flesta ungdomar som får stöd från arbetsmarknadsverksamheten har dock hittat dit via andra kanaler, så som det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), den uppsökande verksamheten eller genom tips från andra insatser.

Åtgärd 41. I samarbete med socialnämnden erbjuda feriejobb till ungdomar under olika delar av året där särskilda skäl föreligger.

Åtgärden är färdig. Samarbetet med socialnämndens ungdomsjour kring ungdomar som vistas i riskmiljö har fortsatt under året. 15 ungdomar i årskurs 7 och 8 erbjöds feriejobb under olika delar av året. Ungdomarna blev utvalda av ungdomsjouren i samråd föräldrar. Nämnden har en dialog med socialnämnden om hur samarbetet kan utvecklas.

Uppdrag 21. Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetsätt för ett aktivt områdesarbete. (KS, AMN, GSN, KTN, Uppsalahem och UKAF)

Uppdraget är färdigt. Utveckling av arbetet med BID (Business Improvement District) sker genom organiserad platsamverkan i Gottsundaområdet respektive Gränby/Kvarngärdet. Samarbete med Talangakademin gällande nämndens praktikplatser har fortsatt under året och sträcker sig över 2024. Nytt för 2023 är att samarbetet med Talangakademin även inkluderar samarbete med fastighetsägaren av Gottsunda centrum i syfte att erbjuda möjligheter för arbetssökande att få validerad praktik, arbetsplatsförlagt lärande och eventuella anställningar. Samarbetet berör

såväl de tjänster som fastighetsägare har, exempelvis områdesvärdar, fastighetskötare, lokalvårdare med mera, liksom tjänster och praktikplatser hos företagen/hyresgästerna i Gottsunda centrum. Fastighetsägaren använder sig av hållbarhetslån med målsättning om 100 sysselsättningsfrämjande insatser under året där samarbetet med nämnden är en viktig del.

Åtgärd 42. Bistå fastighetsägare i prioriterade stadsdelar med konceptutveckling för att långtidsarbetslösa ska komma i arbete inom fastighetsbranschen.

Åtgärden är färdig. Utveckling av arbetet med BID (Business Improvement District), det vill säga organiserad platsamverkan i Gottsunda och Gränby/Kvarngärdet sker nu inom ramen för organiserad platsamverkan. Samarbete med Talangakademin fortgår gällande praktik. Samarbete finns med fastighetsägarna av Gottsunda centrum i syfte att erbjuda möjligheter för arbetssökande att få praktik, arbetsplatsförlagt lärande och eventuella anställningar.

► **Uppdrag 22. Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad.**

Uppdraget är påbörjat och beräknas vara färdigt 2024. Nämnden har under året utökat sin områdesverksamhet i framför allt Bäcklösa. Bäcklösa beskrivs i Den sociala kompassen - Uppsala kommun som ett socioekonomiskt utsatt område. Under hösten startade projekten Familjefokus Bäcklösa och Kvinna Hälsa Arbete som båda syftar till att utveckla nämndens områdesnärvaro med särskilt fokus på att fler föräldrar och utrikesfödda kvinnor boende i Bäcklösa och Gottsundaområdet ska ta del av nämndens insatser.

Inom ramen för arbete med handlingsplan Gottsundaområdet och handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet sker samverkan med berörda förvaltningar och bolag i syfte att fler barn och unga ska ha goda uppväxtvillkor och hög framtidstro. Nämnden samverkar bland annat med kommunstyrelsens näringslivsenhet och fastighetsägaren i Gottsunda centrum. Barnrättssamordnare inom ekonomiskt bistånd har etablerat ett samarbete med Gränby allaktivitetshus.

Antalet barn som ingår i hushåll med ekonomiskt bistånd har stadigt minskat sedan 2020. Minskningen är dock inte lika tydlig för ensamstående kvinnor med barn som för barnfamiljer med två vuxna. För att främja jämlika livsvillkor, förebygga och minska segregation så prioriteras dessa kvinnor i nämndens uppsökande arbete liksom vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning. Andra kompensatoriska insatser som nämnden bedriver är feriejobb för kommunens skolor och ett breddat arbete med ungdomssamtal. Under 2023 har nämnden sett en ökad efterfrågan på konsumentrådgivning. Antal inkomna missiv från Kronofogden om elskulder har ökat vilket föranlett en förstärkning av konsumentrådgivningen och budget- och skuldrådgivningen.

Nämnden har fortsatt dialog med kommunstyrelsen utifrån uppdrag 27 i Mål och budget 2024 och kommer att vara delaktig i utvecklingen av kommunens områdesuppföljning.

Under året har polisen omklassat Gottsunda-Valsätra från ett särskilt utsatt område till ett så kallat riskområde, vilket innebär att utvecklingen i dessa områden är positiv.

Åtgärd 43. Genom samverkan med övriga aktörer identifiera effektiva insatser för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation.

Åtgärden är påbörjad och kommer att fortsätta 2024. Inom ramen för arbete med handlingsplan Gottsundaområdet och handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet sker samverkan med berörda förvaltningar och bolag i syfte att fler barn och unga ska ha goda uppväxtvillkor och hög framtidstro. Nämnden samverkar bland annat med kommunstyrelsens näringslivsenhet och fastighetsägaren i Gottsunda centrum. Barnrättssamordnare inom ekonomiskt bistånd har etablerat ett samarbete med Gränby allaktivitetshus.

Nämnden deltar i projektet Insatser i samverkan för unga (ISA) som leds av Region Uppsala. Projektet syftar till att fler unga 13–29 år ska slutföra sina gymnasiestudier samt underlätta övergången från gymnasiestudier till vuxenutbildning eller arbete. Samverkan sker även inom uppdraget om en väg in till de sociala nämnderna där nämnden är representerad i en operativ respektive en strategisk styrgrupp. Uppdraget om en gemensam ingång syftar till att förenkla kontakten med kommunen.

Inom ramen för projekten Familjefokus Bäcklösa och Kvinna Hälsa Arbete som startade under hösten 2023 arbetar nämnden uppsökande för att sprida information om tillgängliga insatser och erbjuda riktade satsningar till föräldrar och utrikesfödda kvinnor i området.

Åtgärd 44. Erbjud feriejobb till alla behöriga sökande i årskurs nio.

Åtgärden är färdig. Alla 1550 elever i årskurs nio som sökte feriejobb under 2023 erbjöds ett sådant. Efter sommaren skickades enkäter till arbetstagarna för att utvärdera hur de upplevde sitt feriejobb. Enkätsvaren visar att ungdomarna upplevde sitt feriejobb som positivt och att det öppnar upp möjligheter för framtiden.

Åtgärd 45. Utöka den uppsökande verksamheten för att i ökad utsträckning nå personer i utsatta stadsdelar med konsumentrådgivning och budget- och skuldrådgivning.

Åtgärden är påbörjad. Nämndens konsumentrådgivning har under 2023 utvecklat samarbetet med arbetsmarknadsverksamheten och lagt en grund för fortsatt samverkan under 2024. Vid två tillfällen har konsumentrådgivare utbildat nyanställda inom arbetsmarknadsverksamheten i frågor som rör konsumenträtt samt budget- och skuldrådgivning. Syftet har varit att rusta medarbetarna att kunna svara på enklare frågor från deltagare om konsumenträtt och kunna hänvisa vidare vid behov av mer stöd.

Nämndens konsumentrådgivning har under året haft regelbundna informationsträffar på såväl ordinarie som språkfokuserade öppna förskolor. Syftet har varit att nå ut till fler individer i behov av stöd såväl för att förebygga som för att ta sig ur skuldsituationer. Konsumentrådgivningen har under året även besökt träffpunkter i Uppsalas utsatta områden och informerat om konsumentfrågor i syfte att förebygga bedrägerier mot äldre personer.

Åtgärd 46. Ställa sociala krav vid nämndens upphandlingar där möjligt.

Åtgärden är färdig. Arbetsmarknadsavdelningen har inga pågående eller planerade upphandlingar inom de kommande månaderna. Därmed kan inte sociala krav ställas.

 Uppdrag 23. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Uppdraget är färdigt. Uppdraget är färdigt. Nämnden har under 2023 uppvisat goda resultat vad gäller nyanländas etablering. Andelen nyanlända män och kvinnor som efter att ha avslutat en period av biståndstagande inte på nytt haft behov av ekonomiskt bistånd har ökat under året. Cirka sex av tio nyanlända med ekonomiskt bistånd avslutas varaktigt. Etableringen på arbetsmarknaden är inte jämställd, särskilt bland utrikesfödda. Minskningen av långtidsarbetslösheten mellan 2022 och 2023 har varit större bland utrikesfödda män än bland utrikesfödda kvinnor.

Nämnden arbetar för en jämställd arbetsmarknad där kvinnor och män har tillgång till likvärdiga insatser som leder till egenförsörjning i enlighet med den uppdaterade jämställdhetsstrategin. Exempel på arbetsätt som tillämpas är att ha kontinuerliga enskilda samtal med alla deltagare och i samtalen utgå från likartade frågeställningar och ha samma krav och förväntningar på män som kvinnor.

I projektet Kvinna, hälsa & arbete har det skapats olika forum där jämställdhet är i fokus. Effekten har varit att fler kvinnor fått information om och varit mer positiva att vara med i de olika forumen samt varit mer intresserade av att söka sig vidare till arbete och studier.

Exempel på andra verksamheter som under året finansierats genom projektmedel och som syftar till att påskynda etableringen är sfi-mamma barn, som främjar föräldralediga mammors språkutveckling och etablering på arbetsmarknaden, samt projekt Tidiga Insatser i Samverkan där nyanlända erbjuds yrkesinfärgad sfi, individuellt anpassad introduktion, studie- och yrkesvägledning, motiverande samtal, stöd i användandet av digitala tjänster, etcetera.

Inom ramen för såväl upphandlad verksamhet som nämndens idéburna offentliga partnerskap (IOP) med föreningslivet kan nämnas att Studiefremjandet Kontakten bland annat erbjuder cykelkurs, språkcafé och CV-verkstad samt att Nyby Vision erbjuder kursen MEIA, Mötesplats för Egenmakt, Integration och Arbetsliv.

Åtgärd 47. Säkerställ att kvinnor och män möts av samma förväntningar och krav på att försörja sig själv, men också ges likvärdiga möjligheter till stöd från förvaltningens sida.

Åtgärden är färdig. Förvaltningen arbetar för en jämställd arbetsmarknad där kvinnor och män har tillgång till likvärdiga insatser som leder till egenförsörjning. Förvaltningen arbetar i enlighet med den framtagna jämställdhetsstrategin. Exempel på arbetsätt som tillämpas är att ha kontinuerliga enskilda samtal med alla deltagare och i samtalen utgå från en gemensam mall med likartade frågeställningar. Därigenom ställs samma krav och läggs samma förväntningar på män som på kvinnor. I arbetet med arbetsmarknadsanställning arbetar arbetsmarknadssekreterare med coachande samtal för att få kvinnor och män att pröva en arbetsplats där det ena könet är underrepresenterat. Förvaltningen har rutiner för ärendedragning där det framgår att vi skall ha ett könsneutralt förhållningssätt, för att säkerställa likvärdiga stödinsatser för alla.

I projektet Kvinna, Hälsa Arbete har det skapats olika forum där jämställdhet är i fokus. Effekten har varit att fler kvinnor fått information om och varit mer positiva till att vara med i de olika forumen samt varit mer intresserade att söka sig vidare till arbete och studier.

Jämställdhet finns inom Läroplanens inledande delar och ska därmed genomsyra vuxenutbildningens arbete. Bland satsningar med särskilt fokus på att öka jämställdheten är sfi för föräldralediga en viktig möjliggörare för kvinnor. Genom att eleverna fått betyg i avslutade kurser har de fått möjlighet att studera vidare på andra utbildningar efter avslutad föräldraledighet och därmed kommit närmare arbetsmarknaden. Föräldrautbildningen och övriga inslag inom samhällsorienteringen utbildar i jämlikhetsfrågor.

Alla medarbetare inom förvaltningen ska ha gått webbutbildningen En arbetsplats för alla senast under januari 2024, och haft tillhörande diskussioner om diskriminering vid arbetsplatsträff (APT) med sin enhet. För att öka kunskapsnivån om våra prioriterade målgrupper har förvaltningen bjudit in en extern föreläsare. Föreläsningen om jämställdhet och värderingar genomfördes i december 2023 och inspelning finns tillgänglig digitalt för att medarbetare ska kunna ta del av den också i efterhand

Åtgärd 48. Fortsatt ge språkstöd och integrera språkträning i fler utbildningar/insatser.

Åtgärden är färdig. En övergripande rutin för avdelningen är framtagen som respektive enhet ska arbeta vidare med under 2024.

Under 2023 har en sfi-lärare varit kopplad till varje praktisk verksamhet. Praktisk verksamhet arbetar till stor del enligt metoder och arbetssätt från det nu implementerade projektet Kommunikativ svenska. Exempel på aktiviteter är arbetsplatsinformation (API) på lätt svenska, samtalsgrupper och utnyttjande av en språkstödjande mobilapp.

Utifrån lärdomar från projektet ska heldagar på sfi och heldagar på arbetsplatsen erbjudas eftersom det visat sig att det kan vara svårt för eleverna att koncentrera sig på sfi-undervisningen om dagarna delas upp. Andra metoder som används för att utveckla språket är t.ex. bildstöd, rollspel, checklistor samt namnetiketter på olika verktyg och redskap.

Under insatstiden ser verksamheten hur självförtroende och självkänsla byggs upp hos deltagarna. Motivationen ökar till att vilja bli en del av det svenska samhället. Individerna känner sig trygga att börja använda språket utanför arbetsplatsen.

Språkintegrerad utbildning fortsätter att utvecklas, bland annat genom att språknivåtester inom yrkesutbildningar i egen regi kan ge rätt individuellt stöd tidigt i utbildningen. Utvecklingen beror bland annat på satsningen att en förstelärare har uppdraget att sprida kunskap om språkutvecklande arbetssätt.

En satsning har genomförts där medarbetare inom arbetsmarknadsverksamheten fortbildas om hur man kan arbeta språkutvecklande inom verksamheterna.

Åtgärd 49. Verka för att fler barn till utrikesfödda föräldrar går på förskola, fritidshem och fritidsklubb samt deltar i fritidsverksamhet i övrigt.

Åtgärden är färdig. Nämnden samarbetar med öppna förskolan genom den särskilda satsningen sfi-mamma-barn, ett pågående projekt som innefattar uppsökande verksamhet för att nå fler föräldralediga kvinnor. Samhällsorienteringen har utökats med fokus på föräldrastöd och utbildar om fördelarna med förskola, fritidshem och fritidsklubb.

Projektet Familjefokus Bäcklösa syftar till att erbjuda anställning till mammor boende i området. Information om barnomsorg är en integrerad del av projektet. Inom ramen för nämndens partnerskap med Studieförbundet Kontakten lyfts frågan kontinuerligt med Kontaktens deltagare och besökare. Frågan kommer också att tas upp med deltagarna i kommande projekt för föräldralediga mammor som planeras med Teater Aros i Gränbyområdet.

En barnrättssamordnare har anställts inom socialtjänst - ekonomiskt bistånd som bland annat arbetar med att sprida information om och främja aktiviteter för barn och ungdomar. Nämnden kommer under 2024 utreda hur den ytterligare kan stärka tillgången till fritidsaktiviteter för barn och unga som lever i familjer med ekonomiskt bistånd.

Nämnden ställer krav på den som uppbär ekonomiskt bistånd och som har barn att när barnet fyller ett år ska vårdnadshavaren ha ordnat barnomsorg och stå till arbetsmarknadens förfogande. Från den 1 juli 2023 måste alla kommuner arbeta för att fler barn ska gå i förskolan. Ansvar består av två delar: uppsökande verksamhet och att erbjuda förskoleplats till vissa grupper av barn. Nämnden har inlett en dialog med kommunstyrelsen och samarbetar med utbildningsnämnden för att motivera föräldrar att i ökad utsträckning nyttja öppen förskola och anmäla sina barn till förskola även när det inte är en förutsättning för bistånd.

Åtgärd 50. Utveckla områdesnärvaron för att öka utrikes födda kvinnors delaktighet i nämndens insatser.

Åtgärden är färdig. Arbetet med att öka utrikes födda kvinnors delaktighet i nämndens insatser fortsätter som en del av den ordinarie verksamheten. Nämndens arbetsmarknadsverksamhet har under året arbetat uppsökande för att nå ut med information till utrikesfödda kvinnor om möjligheter till aktiviteter och stöd. Flertalet projekt kopplat till målgruppen har fått en god start och haft ett högt deltagande. Projektet Kvinna Hälsa Arbete har startat och nått ut till många kvinnor i Gottsunda och Bäcklösa. Nämnden har erbjudit aktiviteter enbart riktade till kvinnor, exempelvis datakurs och pedagogiska luncher. Vid flera tillfällen har arbetsmarknadsverksamheten besökt de öppna förskolorna. Det uppsökande arbetet bedöms ha resulterat i att fler individer ur målgruppen hittar till nämndens olika drop-in-verksamheter och i större uträkning tar del av nämndens aktiviteter. Nämnden har även med stöd av medel från Europeiska socialfonden (ESF) erbjudit målgruppen sfi-mamma-barn. Under 2024 ser nämnden över möjligheterna att starta upp sfi-mamma-barn på fler platser i Uppsala.

Åtgärd 51. Utveckla utbildnings- och jobbcenters öppna verksamhet i Bäcklösa.

Åtgärden är färdig. I samverkan med familjeenheten i Gottsunda och Fritid Uppsala erbjuder nämnden en rad aktiviteter och insatser för boende i Bäcklösa, däribland pedagogiska luncher, arbetsmarknadscoachning samt informationsträffar för boende i Bäcklösa där en trappuppgång i taget bjuds in. Nämnden har ökat sin närvaro i Bäcklösa under året vilket bedöms ha resulterat i att fler individer fått hjälp med exempelvis ansökningshandlingar och deltagit i aktiviteter. Nämndens vuxenutbildning har än så länge inte haft egen personal på plats i Bäcklösa, utan bemanningen har utgjorts av jobbcoacher från arbetsmarknadsverksamheten. Samtal mellan dessa verksamhetsgrenar pågår för att utröna hur vuxenutbildningen kan bidra till den öppna verksamheten i Bäcklösa.

Åtgärd 52. Korta tiden till egen försörjning för nyanlända med kort tidigare utbildning.

Åtgärden är färdig. Nämnden har justerat sin organisation från den 1 september för att säkerställa att nyanlända som är aktuella för nämndens insatser deltar i Arbetsförmedlingens etableringsprogram och får kompletterande stöd från kommunala arbetsmarknadsinsatser om så är möjligt. Detta har lett till att 15 kvinnor med barn har prioriterats till en arbetsmarknadsanställning. Andelen nyanlända män och kvinnor som efter att ha avslutat en period av biståndstagande inte på nytt haft behov av ekonomiskt bistånd har ökat under året.

Samarbetet med vård- och omsorgsförvaltningen har resulterat i att nya utbildningsalternativ för nyanlända med kort tidigare utbildning har utvecklats. Ett exempel är utbildningen för servicebiträden som startar under 2024.

Arbetsmarknadsverksamheten strävar efter att utveckla arbetsmarknadsinsatser både internt och externt. Vid insatserna arbetsträning och arbetsmarknadsanställning används språkstöd för att utveckla insatsen. Alla insatser går att kombinera med sfi för att korta tiden till egen försörjning.

Utbildningen sfi bas ger utrikesfödda med kort tidigare utbildning möjlighet att komma vidare mot egenförsörjning. Språkutvecklande matematik har utvecklats för att stärka sfi-elever med bristande matematikkunskaper och en grupp elever på svensk som andraspråk studerar på grundnivå med utökad undervisningstid och modersmålsstöd efter att ha läst alfabetisering. Kombinationsutbildningar är en möjlighet för elever att komma till egen försörjning och ett flertal alternativ erbjuds inom vuxenutbildning.

Åtgärd 53. Prioritera stöd till ideella organisationer som leder till att människor i utsatt situation förbättrar sin position på arbetsmarknaden.

Åtgärden är färdig. Nya stöd har beviljats följande föreningar för utåtriktade insatser inom arbetsmarknadsområdet: Teater Aros, Cykelfrämjandet, PermaKultur, ABF, Erikshjälpen/Bilda och Somaliska hjälpkommittén. Nämndens arbetsmarknadsinriktning har implementerats fullt ut.

Uppdrag 24. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Det pågår en rad olika åtgärder som syftar till att stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa. I samverkan med andra förvaltningar diskuteras hur man kan samarbeta kring hälsofrämjande och förebyggande insatser för förbättrad psykisk hälsa.

Ung Intro är en verksamhet som riktar sig till unga (19–29 år) med psykisk funktionsnedsättning som bland annat uppbär ekonomiskt bistånd och bedöms vara i behov av förrehabiliterande insatser för att på sikt komma ut i arbete eller studier. Sedan insatsens start har 166 individer deltagit i insatsen varav 46 individer efter avslutad insats har gått vidare till arbete eller studier.

Arbetslivsintro är ett nu avslutat och implementerat projekt finansierat av Samordningsförbundet Uppsala län. Målgruppen är individer som uppbär ekonomiskt bistånd på grund av ohälsa samt saknar sjukpenninggrundad inkomst. Deltagarna erbjuds förrehabiliterande insatser som syftar till att successivt öka individens aktivitetsförmåga med det långsiktiga målet om självförsörjning genom arbete eller

studier. Hittills visar resultaten att många individer har uppnått stegförflyttning (kommit närmare arbetsmarknaden) och i vissa fall kommit ut i arbete.

Nämnden har även medverkat i projektet Skattning mot arbete i länet (SMAIL). SMAIL handlar om hur en verksamhet kan organisera sitt arbete utifrån ett helhetstänk kring individen i syfte att skapa en kontinuitet på organisatorisk nivå med samma handläggare, kontinuerliga insatser och tilltro till individen.

Åtgärd 54. Genom samarbete med Samordningsförbundet Uppsala län erbjuda individuellt anpassade åtgärder i syfte att rusta personer med betydande svårigheter att ta sig in på arbetsmarknaden.

Åtgärden är färdig. Förvaltningen arbetar med Region Uppsala i projekt Arbetslivsintro som syftar till att erbjuda förrehabiliterande insatser för individer med ohälsa. Projektet finansieras av samordningsförbundet till och med 31 december 2023. Förvaltningen har medverkat i projektet Skattning mot arbete i länet (SMAIL). SMAIL utgår från ett helhetstänk kring individen i syfte att skapa en kontinuitet på organisatorisk nivå med samma handläggare, kontinuerliga insatser och tilltro till individen. Projektet drevs av Samordningsförbundet i Uppsala län och finansierat med medel från Europeiska socialfonden, ESF.

I augusti 2023 startade även projektet Kvinna Hälsa Arbete som finansieras av samordningsförbundet. Projektet innebär att två utbildnings- och jobbcoacher utgår från Utbildnings- och jobbcener i Gottsunda och arbetar uppsökande i Gottsunda och Bäcklösa. Syftet med insatsen är att påskynda etableringen för utrikesfödda kvinnor, med kort tidigare skolbakgrund eller som aldrig yrkesarbetat i Sverige, att komma in på arbetsmarknaden.

 Uppdrag 27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Uppdraget bedöms vara färdigt för 2023. Förvaltningens ledningsplan i händelse av störning är uppdaterad. Respektive avdelning har under året arbetat med sin lokala ledningsplan för störningar samt genomfört övningar och utbildningsinsatser. Under 2024 fortsätter arbetet med kompetensutveckling, övning och nödvändiga uppdateringar av planer för till exempel kontinuitetshantering.

Angående plan för höjd beredskap vid händelse av krigsnära- eller krigssituation har nämnden fortsatt att utveckla arbetet i linje med kommungemensam riktlinje och tidsplan. Förvaltningen ingår i det kommungemensamma nätverket för höjd beredskap och civilt försvar där såväl information som kontakter ökat nämndens kompetens på området.

Åtgärd 55. Nämnden upprättar ledningsplan för höjd beredskap och stärker kompetensen med stöd av de kommungemensamma aktiviteterna.

Åtgärden färdig. Nämnden har under året fortsatt att utveckla arbetet vid situation för höjd beredskap i linje med kommungemensam riktlinje och tidsplan. Förvaltningen ingår i det kommungemensamma nätverket för höjd beredskap och civilt försvar där såväl information som kontakter ökat nämndens kompetens på området. Nämndens arbete och dokument i frågan har inlämnats till kommunledningskontoret och godkänts så nämnden ligger i fas med kommungemensam tidsplan varför åtgärden bedöms vara klar för 2023.

I arbetet med ledningsplan för höjd beredskap finns en förvaltningsövergripande arbetsgrupp med nyckelpersoner. Arbetet sker kontinuerligt och tillsammans med frågor om krisledning.

Åtgärd 56. Uppdatera och öva förvaltningens ledningsplan vid allvarlig störning

Åtgärden är klar för året. Förvaltningens ledningsplan i händelse av störning är uppdaterad. Respektive avdelning har under året arbetat med sin lokala ledningsplan för störningar samt genomfört övningar och utbildningsinsatser. Åtgärden är ständigt pågående och under 2024 fortsätter arbetet med kompetensutveckling, övning och nödvändiga uppdateringar av planer för till exempel kontinuitetshantering.

Åtgärd 57. Utveckla beredskap för att kunna utbetala ekonomiskt bistånd analogt.

Åtgärden är färdig. Organisation och plan upprättad för att kunna utbetala ekonomiskt bistånd analogt.

Indikatorer fokusmål 4

Kommunfullmäktiges indikator, inriktningsmål 4 Medborgare med upplevd trygghet, andel (procent)

Utfall 2021:
74

Utfall 2023:
73

Arbetsmarknadsnämnden bidrar till trygghet och tillit i samhället genom att stödja individer till utbildning och en egen långsiktig försörjning. Nämnden arbetar också förebyggande med trygghetsskapande åtgärder bland annat genom det områdesarbete som bedrivs främst i Gottsunda- Valsätra samt Gränby-Kvarngärdet.

Som exempel på åtgärder som görs inom nämndens verksamhet kan nämnas samarbete med ungdomsjouren eller samtal med ungdomar i hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd i syfte att bryta framtida bidragstagande.

Källa: SCBs medborgarundersökning, genomförs vartannat år, ingen mätning gjordes 2022.

Tabell 9. Kommunfullmäktiges indikator, fokusmål 4.

Nämndens indikatorer	2021	2022	2023	Mål	Källa
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel	3,4	2,9	Uppdateras v.43		Kolada
Tid till egen försörjning för nyanlända med kort tidigare utbildning		Ny indikator	37		Egen uppföljning
Kvinnor			34		
Män			41		
Tid till budget- och skuldrådgivning: Antal dagar fram till första lediga tid, genomsnitt per månad	17	16	22		Egen uppföljning
Antal missiv om elskuld som kommer till socialtjänst-ekonomiskt bistånd, genomsnitt per månad	91	91	137		Procapita/Lifecare
Budget och skuldrådgivning: Antal påbörjade ärenden, genomsnitt per månad	57	66	79		Egen uppföljning
Antal av förvaltningen gjorda polisanmälningar om bidragsbrott	13	13	35		Egen uppföljning
Antal anmälningar om bidragsbrott som har lett till åtal	0	0	4		Egen uppföljning

Tabell 10. Nämndens indikatorer under fokusmål 4

Tillkommande uppdrag

- ✓ **KF-BESLUT: att uppdra till berörda nämnder att senast i december 2022 fastställa ersättningsnivåer för externa utförare att gälla för 2023**

Uppdraget är färdigt. Ersättningen till externa utförare inom nämndens verksamhetsområde regleras enligt avtal och indexuppräknings som är fastställda i avtalen. Nämnden har godkänt ersättningen i samband med att avtalen godkänts efter upphandling.

- ✓ **KS-BESLUT: att uppdra till samtliga förvaltningschefer att göra en översyn av chefers organisatoriska förutsättningar.**

Uppdraget är färdigt. Förvaltningen har inga utmaningar med att klara riktmärket utan har en relativt låg andel medarbetare per chef. Enkäten kring chefers organisatoriska förutsättningar genomfördes i december 2022 och resultatet återkopplades till förvaltningsledningen och chefsforum i februari och i samverkan i maj 2023. Under våren 2023 har förvaltningen tillsammans med HR arbetat vidare med en analys av den sammantagna bilden utifrån chefsenkäten, medarbetarundersökning 2023 samt den i förvaltningen genomförda innovationsmätningen. Bilden som ges i den sammantagna analysen är att förvaltningens chefer har goda förutsättningar för sitt ledarskap och cheferna på en bred front arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för de verksamheter de leder.

- ✓ **KS-BESLUT: att uppdra till samtliga förvaltningschefer att göra en analys av nuläge och önskat läge gällande antal medarbetare per chef och ta fram en plan för implementering och ekonomiska konsekvenser av implementeringen**

Uppdraget är färdigt. Förvaltningen har inga utmaningar med att klara riktmärket utan har en relativt låg andel medarbetare per chef. Enkäten kring chefers organisatoriska förutsättningar genomfördes i december 2022 och resultatet återkopplades till förvaltningsledningen och chefsforum i februari och i samverkan i maj 2023. Under våren 2023 har förvaltningen tillsammans med HR arbetat vidare med en analys av den sammantagna bilden utifrån chefsenkäten, medarbetarundersökning 2023 samt den i förvaltningen genomförda innovationsmätningen. Bilden som ges i den sammantagna analysen är att förvaltningens chefer har goda förutsättningar för sitt ledarskap och cheferna på en bred front arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för de verksamheter de leder.

- ✓ **KS-BESLUT: Höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut.**

Plan och organisation upprättad för att göra utbetalningar av ekonomiskt bistånd analogt vid behov. Nämnden följer kommundemensam vägledning och plan för arbetet med höjd beredskap och uppdaterade krisledningsplaner finns.

- ✔ **KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.**

Nämnden har följt och följer riktlinjer och kommungemensam plan och samarbetar med kommunledningskontorets säkerhetsavdelning och på så sätt stärks nämndens robusthet.

Kvarvarande uppdrag

- ✔ **Kvarvarande uppdrag från 2022. Uppdrag 19: Verka för att fler barn till utrikes födda föräldrar går på förskola, fritidshem och fritidsklubb. (UBN, AMN och KTN)**

Uppdraget är färdigt. Nämnden samarbetar med öppna förskolan genom den särskilda satsningen sfi-mamma-barn, ett pågående projekt som innefattar uppsökande verksamhet för att nå fler föräldralediga kvinnor. Samhällsorienteringen har utökats med fokus på föräldrastöd och utbildar om fördelarna med förskola, fritidshem och fritidsklubb.

Projektet Familjefokus Bäcklösa syftar till att erbjuda anställning till mammor boende i området. Information om barnomsorg är en integrerad del av projektet. Inom ramen för nämndens partnerskap med Studieförbundet Kontakten lyfts frågan kontinuerligt med Kontaktens deltagare och besökare. Frågan kommer också att tas upp med deltagarna i kommande projekt för föräldralediga mammor som planeras med Teater Aros i Gränbyområdet.

En barnrättssamordnare har anställts inom socialtjänst - ekonomiskt bistånd som bland annat arbetar med att sprida information om och främja aktiviteter för barn och ungdomar. Nämnden kommer under 2024 utreda hur den ytterligare kan stärka tillgången till fritidsaktiviteter för barn och unga som lever i familjer med ekonomiskt bistånd.

Nämnden ställer krav på den som uppbär ekonomiskt bistånd och som har barn att när barnet fyller ett år ska vårdnadshavaren ha ordnat barnomsorg och stå till arbetsmarknadens förfogande. Från den 1 juli 2023 måste alla kommuner arbeta för att fler barn ska gå i förskolan. Ansvaret består av två delar: uppsökande verksamhet och erbjudande av förskoleplats till vissa grupper av barn. Nämnden har inlett en dialog med kommunstyrelsen och samarbetar med utbildningsnämnden för att motivera föräldrar att i ökad utsträckning utnyttja öppen förskola och anmäla sina barn till förskola även när det inte är en förutsättning för bistånd.

- ✔ **Kvarvarande uppdrag från 2022. Uppdrag 21: Stärk studiero och elevers upplevelse av trygghet i och omkring skolan. (UBN, KTN, SCN, IFN, AMN och skolfastigheter)**

Uppdraget är färdigt. Åtgärder både inom fysisk miljö för att skapa tillgänglighet för alla, inventering av hot- och våldssituationer som tidigare genomförts samt att det finns stödtjänster som kurator, speciallärare eller liknande yrkeskategorier inom vuxenutbildningen bör bidra till en lugnare studiemiljö.

Synpunktshantering

Kommunstyrelsen samlar in uppgifter från nämnder och bolagsstyrelser om kommunens systematik och förbättringar av verksamheten utifrån arbetet enligt riktlinje för synpunktshantering, felanmälan, avvikelser och servicemätning. Rapportering sker i Hypergene i samband med helårsuppföljningen.

Sammanfattning av nämndens arbete med synpunktshantering

Synpunkter lämnas in till förvaltningen via uppsala.se. Rutiner finns med särskilt utsedda administratörer som hanterar inkomna synpunkter. Synpunkter utifrån verksamhetsförbättring tas kan även emot på APT och enhetsmöten samt via Idésluss.

När det gäller att arbeta enligt riktlinjerna för synpunktshantering ser Utbildning- och jobbcenter Arbetsmarknad samt avdelningen Socialtjänst Ekonomiskt bistånd inga hinder med att arbeta enligt riktlinjen. Dock inkommer det enligt lämnat svar väldigt sällan synpunkter som omfattas av riktlinjen. Inom Utbildnings- och jobbcenter Vuxenutbildning finns inga hinder från kommunens sida att arbeta enligt riktlinjen, dock har otydligheter när det gäller hur synpunkter återkopplas från upphandlad utbildning uppmärksammats.

Avseende förbättringar som synpunkter lett till handlar det bland annat om justerade inställningar i datorer i receptionen på Socialtjänst - Ekonomiskt bistånd och planer på snabbare hänvisning per telefon till socialsekreterare i vissa frågor för bättre tillgänglighet.

De viktigaste förbättringsområdena som vuxenutbildningen beskriver har framkommit i det systematiska kvalitetsarbetet men har dessutom förstärkts genom inkomna synpunkter. Det handlar exempelvis om att synpunktshanteringen har en koppling till uppföljning och statistik, där exempelvis årliga sammanställningar och analyser av synpunkter bör stå som ett nytt delmål.

Dessutom har konstaterats behov av att se över de interna strukturerna för att få bättre och tydligare flöden för studie- och yrkesvägledning, kartläggning inför studier och för antagning till studier,. Det finns också behov av att förbättra informationen till eleverna gällande studiemedel, regelverk för avbrott, konsekvenser vid avbrott och betyget F mm samt att ha ett tydligare centralt ansvar för elever som tillhör någon av dessa kategorier: antas utifrån särskilda skäl, läser hos flera anordnare samtidigt, har en historik av avbrott/Betyget F.

Har verksamheten gått in i eller har för avsikt att gå in i det kommungemensamma verktyget Digitalt stöd för medborgarärenden (synpunktshantering)? Om inte, finns annan digital lösning och i så fall vilken? Om det finns en digital lösning, hur stor grad täcker/ansvärs det digitala verktyget av hela er verksamhet?

Ja, nämnden har för avsikt att gå in i det kommungemensamma synpunktshanteringssystemet 2024 och har under 2023 arbetat för att förbereda övergången.

Följer ni upp totalt antal inkomna synpunkter och hur många som leder förändring/förbättring av verksamheten?

Nej, totalt antal inkomna synpunkter för nämndens verksamhet följs inte upp. Nämndens tre avdelningar (vuxenutbildning, arbetsmarknad, ekonomiskt bistånd) har separata system för att ta emot, hantera och följa upp synpunkter. Arbetsmarknadsverksamheten emottog två synpunkter under året varav en (1) ledde till förändring/förbättring av verksamheten. Vuxenutbildningen följer upp synpunkter och har tagit emot ett tiotal synpunkter under året. Synpunkterna har bland annat handlat om att det har varit svårt att hitta efterfrågad info på hemsidan, synpunkter på undervisningen, brist på praktikplatser och bristande återkoppling till eleven. Synpunkter som berör externa utbildningsanordnare hanteras av rektor för extern utbildning i dialog med ansvarig anordnare. Hur stor andel av dem som lett till förändring av verksamheten saknas. Socialtjänst - ekonomiskt bistånd emottog totalt nio synpunkter under året, varav åtta avsåg klagomål i individärenden. De två synpunkter som avsåg verksamheten i övrigt handlade om upplevt dåligt bemötande i socialtjänstens reception, respektive upplevelse av att verksamheten är matriarkal och missgynnar män. Verksamheten utredde synpunkterna närmare, men fann inte att de motiverade några förändringar av verksamheten.

Hur har verksamheten förbättrats genom att ta emot synpunkter från invånare och intressenter? Beskriv 1-2 områden där inkomna synpunkter lett till förändring/förbättring.

Verksamheten har endast i begränsad utsträckning förbättrats utifrån synpunkter från invånare och intressenter. Totalt har ett tjugotal synpunkter inkommit under året, och endast någon av dessa har motiverat förändringar av verksamheten (konkreta exempel saknas). Alla synpunktslämnare (som inte är anonyma) får återkoppling på sin synpunkt och eventuella åtgärder som vidtagits. Möjligheten till systematisk uppföljning av inlämnade synpunkter kommer att förbättras under 2024 efter införandet av det nya systemet.

Nämnd
Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2024-02-02

Nämndbehandlad/nämndbehandlas:
2024-02-16

Handläggare:
Peter S:t Cyr/Peder Jacobsson

Version:

Bokslut 2023

Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2023	Årets resultat 2023	Årets resultat 2022	Resultat helårsprognos 202308
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, skydd m.m	7	0	0	0
Fritid och kultur	2	0	0	0
Kommunal vuxenutbildning	195	21	39	25
Ekonomiskt bistånd	441	36	28	30
Flyktningmottagande	0	6	12	5
Arbetsmarknadsåtgärder	214	4	-16	0
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	861	67	63	60

Belopp i miljoner kronor	KF-budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Helårsprognos 202308
Investeringar	3	0	3	1

Nämndens analys - sammanfattning

Arbetsmarknadsnämnden visar ett överskott om 67 miljoner kronor jämfört med budget, det beror dels på lägre försörjningsstödskostnader jämfört med budget dels på högre statsbidrag än budgeterat.

Vuxenutbildningen visar ett överskott om 21 miljoner kronor, orsaken är högre utbetalningar av statsbidrag än budgeterat samt lägre kostnader för externa utförare på grund av färre antal elever.

Verksamheterna ekonomiskt bistånd/flyktning visar totalt ett överskott uppgående till 42 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre försörjningsstödskostnader. Lägre antal hushåll än budgeterat samt satsningen på arbetsmarknadsanställningar har haft en positiv påverkan på kostnaden för utbetalat ekonomiskt bistånd.

Arbetsmarknadsåtgärder uppvisar ett överskott uppgående till 4 miljoner kronor. Överskottet beror dels på att anställningarna har startat senare under året jämfört med budget dels på en högre medfinansiering från Arbetsförmedlingen än beräknat.

Resultat per verksamhet

Analys av årsboks slutet

Arbetsmarknadsnämnden totalt

Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	409 546	407 919	1 628	396 244	13 302	412 130
Personalkostnader	-335 649	-341 657	6 007	-333 497	-2 151	-310 020
Arbetsmarkn.anställningar	-135 772	-136 830	1 059	-152 894	17 122	-122 234
Lokalkostnader	-52 481	-53 103	622	-52 544	63	-56 697
Försörjningsstöds kostnader	-297 078	-300 000	2 922	-332 000	34 922	-323 978
Övriga kostnader	-379 644	-374 622	-5 022	-383 565	3 921	-372 217
Res.f.avskrivn.o.fin.netto	-791 078	-798 294	7 216	-858 256	67 179	-773 016
Avskrivningar	-2 684	-2 800	116	-2 846	162	-3 213
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0	1
Kommunbidrag	861 186	861 186	0	861 186	0	839 375
Finansiella kostnader	-88	-93	5	-84	-4	-65
Finansnetto	861 098	861 093	5	861 102	-4	839 311
Resultat	67 337	60 000	7 337	0	67 337	63 081

Arbetsmarknadsnämnden redovisar ett positivt resultat för 2023 uppgående till 67,3 miljoner kronor jämfört med budget. Det är en positiv avvikelse om 7,3 miljoner kronor jämfört med prognosen per augusti som indikerade ett överskott om 60,0 miljoner kronor. Orsakerna till avvikelsen är dels att försörjningsstöds kostnaderna har fortsatt att minska under året dels att statsbidragen från Skolverket blev högre än budgeterat. Föregående år blev överskottet 63,1 miljoner kronor.

Resultat per verksamhet

Resultat					
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Utfall 2022
Politisk verksamhet	107	0	106	0	402
Infrastruktur, skydd m.m	-65	-215	149	0	-395
Kulturverksamhet	269	15	254	0	0
Grundläggande vuxenutbildning	4 181	3 071	1 110	0	4 322
Gymnasial vuxenutbildning	10 647	13 366	-2 719	0	39 429
Svenska för invandrare	6 626	8 467	-1 841	0	-4 327
Ekonomiskt bistånd	36 040	30 495	5 545	0	27 623
Flyktningmottagande	5 559	4 917	642	0	11 579
Arbetsmarknadsåtgärder	3 974	-117	4 091	0	-15 552
Resultat alla verksamhetsgrupper	67 337	60 000	7 337	0	63 081

Politisk verksamhet visar ett överskott om 0,1 miljoner kronor, infrastruktur och skydd ett underskott om 0,1 miljoner kronor, föreningsbidrag ett överskott om 0,3 miljoner kronor, vuxenutbildning visar ett överskott om 21,5 miljoner kronor, ekonomiskt bistånd ett överskott om 36,0 miljoner kronor, flyktingmottagande ett överskott om 5,6 miljoner kronor och arbetsmarknad visar ett överskott om 4,0 miljoner kronor.

Politisk verksamhet

Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Personalkostnader	-1 128	-1 210	81	-1 211	83	-810
Övriga kostnader	-655	-679	24	-678	23	-611
Res.f.avskrivn.o.fin.netto	-1 783	-1 889	106	-1 889	106	-1 421
Kommunbidrag	1 889	1 889	0	1 889	0	1 822
Finansnetto	1 889	1 889	0	1 889	0	1 823
Resultat	107	0	106	0	107	402

Politisk verksamhet redovisar ett positivt resultat 2023 med 0,1 miljoner kronor, vilket är i nivå med resultatet 2022 som då var 0,4 miljoner kronor.

Konsument, budget och skuldrådgivning

Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	250	352	-102	543	-293	466
Personalkostnader	-5 923	-6 121	198	-6 110	186	-5 635
Lokalkostnader	-5	-4	-1	-6	1	-4
Övriga kostnader	-1 747	-1 801	54	-1 787	40	-1 549
Res.f.avskrivn.o.fin.netto	-7 425	-7 575	149	-7 360	-65	-6 722
Kommunbidrag	7 360	7 360	0	7 360	0	6 327
Finansnetto	7 360	7 360	0	7 360	0	6 327
Resultat	-65	-215	149	0	-65	-395

Området rymmer konsumentrådgivning, budget och skuldrådgivning.

Utfallet visar ett underskott om 0,1 miljoner kronor 2023 jämfört med 2022 som visade ett underskott om 0,4 miljoner kronor. Underskottet kan främst förklaras med högre personalkostnader jämfört mot budget. Personalkostnaderna har ökat under året beroende på ett ökat behov av skuldrådgivning.

Föreningsbidrag

Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Övriga kostnader	-1 817	-2 071	254	-2 086	269	-2 012
Res.f.avskivn.o.fin.netto	-1 817	-2 071	254	-2 086	269	-2 012
Kommunbidrag	2 086	2 086	0	2 086	0	2 012
Finansnetto	2 086	2 086	0	2 086	0	2 012
Resultat	269	15	254	0	269	0

Utfallet för föreningsbidrag 2023 visar ett resultat i nivå med föregående år.

Föreningsbidrag omfattar verksamhetsbidrag för integrations- och arbetsmarknadsinsatser inom etniska föreningar samt verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser. 19 föreningar bildade på etnisk grund har beviljats bidrag under 2023. Verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser har beviljats till sex olika föreningar för verksamhet som främjar inkludering i samhällsgemenskapen och motverkar arbetslöshet.

Resultaträkning 2023 för vuxenutbildningen totalt

Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	251 447	253 822	-2 375	237 543	13 903	251 626
Personalkostnader	-126 261	-126 860	600	-121 767	-4 493	-117 607
Lokalkostnader	-22 501	-22 677	176	-21 530	-971	-20 823
Övriga kostnader	-275 067	-273 074	-1 993	-287 921	12 854	-259 913
Res.f.avskrivn.o.fin.netto	-172 382	-168 790	-3 592	-193 675	21 293	-146 717
Avskrivningar	-712	-843	131	-851	139	-1 482
Kommunbidrag	194 560	194 560	0	194 560	0	187 647
Finansiella kostnader	-13	-23	10	-34	21	-24
Finansnetto	194 547	194 537	10	194 526	21	187 623
Resultat	21 453	24 904	-3 451	0	21 453	39 424

Utfallet visar ett överskott om 21,5 miljoner kronor. Helårsprognosen som lämnades per augusti visade ett överskott om 24,9 miljoner kronor. Föregående år visade ett överskott om 39,4 miljoner kronor.

Avvikelse återfinns främst inom den gymnasiala vuxenutbildningen och beror på de förhållandevis höga statsbidragen på Vård- och omsorgsutbildningen samt Barn- och fritidsutbildningen där elever läser svenska som andraspråk i sin utbildning samt även övriga kombinationsutbildningar där svenska som andraspråk ingår. Dessutom har köp av externa utbildningsplatser minskat under perioden inom samtliga verksamhetsområden. Inom flera yrkesutbildningar finns det en utmaning i att fylla platserna med sökande trots mycket arbete med marknadsföring och uppsökande arbete.

Grundläggande vuxenutbildning

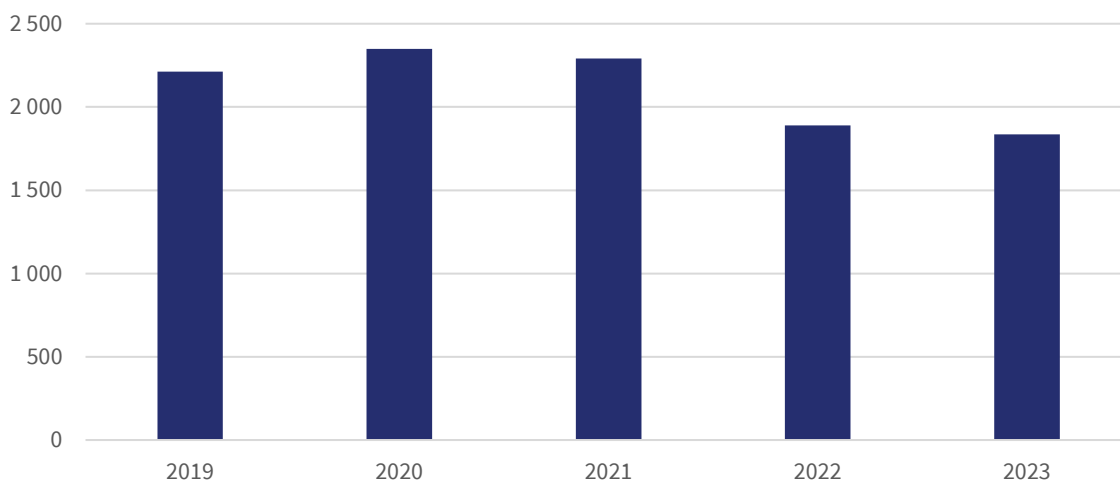
Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	31 745	30 389	1 356	24 961	6 785	28 388
Personalkostnader	-19 262	-19 125	-136	-19 798	536	-17 813
Lokalkostnader	-3 466	-3 406	-60	-3 303	-163	-3 433
Övriga kostnader	-36 081	-36 056	-25	-33 155	-2 926	-32 997
Res.f.avskrivn.o.fin.netto	-27 064	-28 198	1 134	-31 296	4 232	-25 855
Avskrivningar	-51	-27	-25	0	-51	-6
Kommunbidrag	31 296	31 296	0	31 296	0	30 184
Finansnetto	31 296	31 296	0	31 296	0	30 184
Resultat	4 181	3 071	1 110	0	4 181	4 322

Utfallet visar ett överskott om 4,2 miljoner kronor. Helårsprognosen som lämnades per augusti visade ett överskott om 3,1 miljoner kronor. Föregående år visade ett överskott om 4,3 miljoner kronor.

Avvikelsen beror främst på beviljade statsbidrag till Lärcentrum samt att vi har en fortsatt liten nedgång av elevantalet inom både den egna regin och hos våra externa utförare. En fortsatt översyn och anpassning av organisationen inom egen regin pågår för att möta den något minskade efterfrågan.

Antalet elever på grundläggande nivå var 1 835 under 2023, vilket är 55 elever färre jämfört med föregående år. Vi ser en fortsatt minskning av antalet elever sedan 2020.

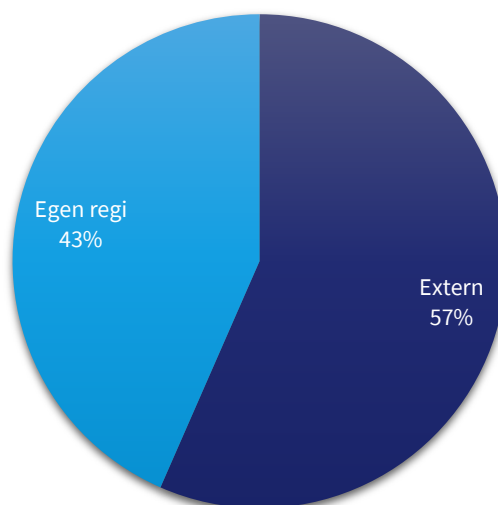
Antal elever inom grundläggande vuxenutbildning 2019 - 2023

Antal aktiva elever per år under åren 2019–2023 inom grundläggande vuxenutbildning.

Fördelning mellan egen och extern regi avseende grundläggande vuxenutbildning.

Grundläggande 2023

Under 2023 studerade 43 % i egen regi och inom extern regi 57 %. Som jämförelse 2022 studerade 38% i egen regi och 62% hos externa leverantörer.

Gymnasial vuxenutbildning och Anpassad utbildning för vuxna

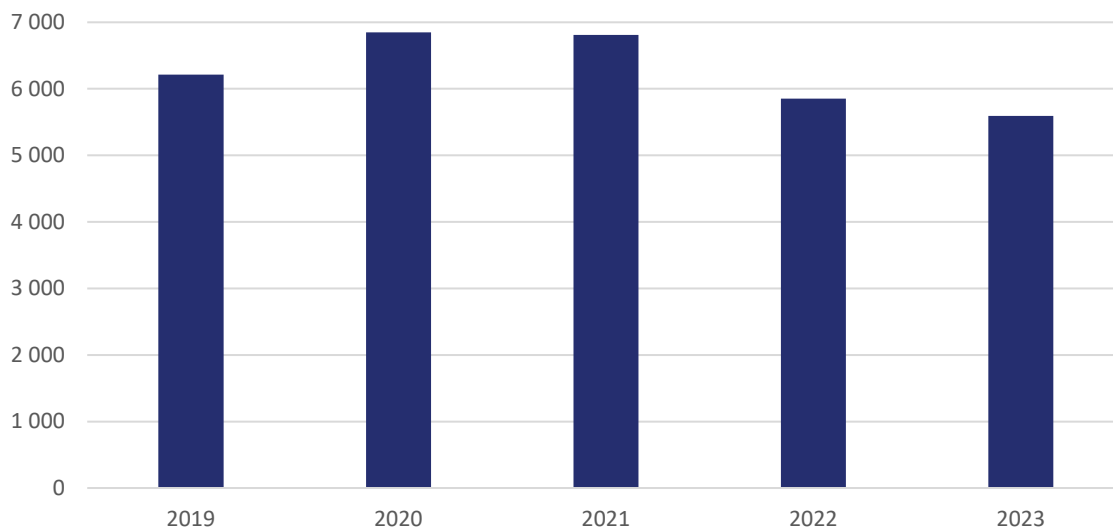
Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	137 382	143 625	-6 243	145 575	-8 193	154 011
Personalkostnader	-57 552	-58 755	1 203	-54 873	-2 679	-51 915
Lokalkostnader	-11 602	-11 990	387	-11 490	-113	-10 589
Övriga kostnader	-140 696	-142 531	1 836	-162 023	21 327	-132 225
Res.f.avskrivn.o.fin.netto	-72 468	-69 652	-2 816	-82 811	10 343	-40 718
Avskrivningar	-502	-590	88	-786	283	-499
Kommunbidrag	83 626	83 626	0	83 626	0	80 655
Finansiella kostnader	-9	-18	9	-29	20	-10
Finansnetto	83 617	83 608	9	83 597	20	80 645
Resultat	10 647	13 366	-2 719	0	10 647	39 429

Utfallet visar ett överskott om 10,6 miljoner kronor. Helårsprognosen som lämnades per augusti visade ett överskott om 13,4 miljoner kronor. Föregående år visade ett överskott om 39,4 miljoner kronor.

Fortsatta generösa statsbidrag samt något mindre köp av platser hos externa utförare bidrar till överskottet.

Under året har avtalsperioden löpt ut för tre av våra tidigare externa utförare och en ny upphandling har gjorts. Två av de tidigare utförarna har fått nytt avtal samt ytterligare en ny utförare tillkommit. Antalet elever på gymnasial nivå var 5 592 under 2023, vilket är 259 elever färre jämfört med samma period föregående år.

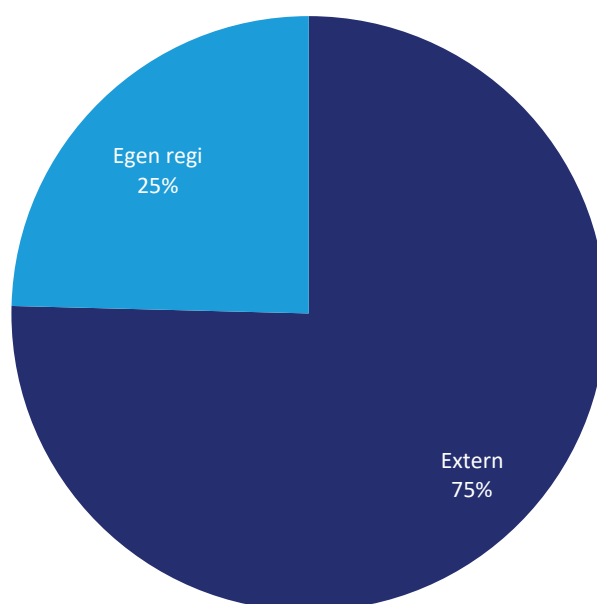
Antal elever inom gymnasial vuxenutbildning 2019 - 2023

Antal aktiva elever per år under åren 2019–2023 inom gymnasial vuxenutbildning.

Fördelning mellan egen och extern regi avseende gymnasial-och yrkesutbildning.

Gymnasial/Yrkesutbildningar 2023

Under 2023 studerade 25 % i egen regi och inom extern regi 75 %. Som jämförelse 2022 studerade 24% i egen regi och 76% hos externa leverantörer.

Svenska för invandrare (sfi)

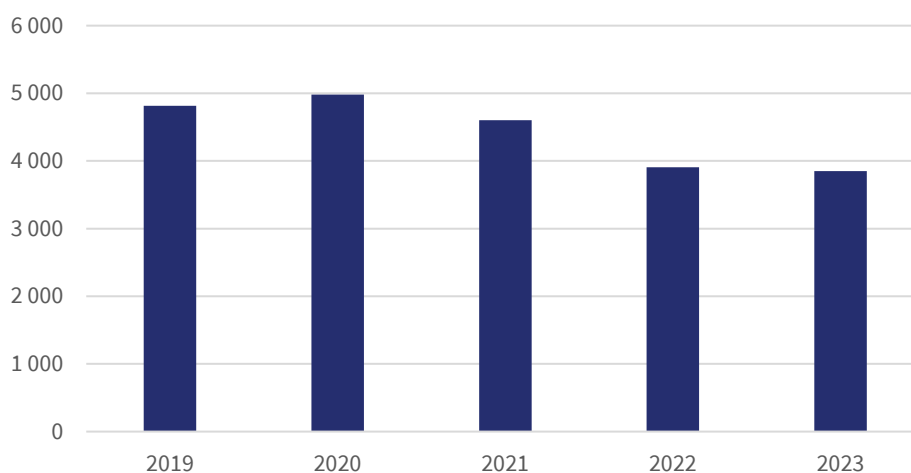
Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	82 320	79 808	2 511	67 008	15 311	69 227
Personalkostnader	-49 447	-48 980	-467	-47 096	-2 351	-47 879
Lokalkostnader	-7 433	-7 282	-151	-6 737	-696	-6 801
Övriga kostnader	-98 290	-94 487	-3 803	-92 743	-5 547	-94 691
Res.f.avskivn.o.fin.netto	-72 850	-70 940	-1 910	-79 568	6 718	-80 144
Avskrivningar	-158	-227	68	-65	-93	-977
Kommunbidrag	79 638	79 638	0	79 638	0	76 808
Finansiella kostnader	-4	-5	1	-5	1	-14
Finansnetto	79 634	79 633	1	79 633	1	76 794
Resultat	6 626	8 467	-1 841	0	6 626	-4 327

Utfallet visar ett överskott om 6,6 miljoner kronor. Helårsprognosen som lämnades per augusti visade ett överskott om 8,5 miljoner kronor. Föregående år visade ett underskott om 4,3 miljoner kronor.

Avvikelsen beror dels på att schablonbidraget från Migrationsverket ökat jämfört med budget. Egenregin har dessutom övertagit samtliga sfi-elever från vår externa utförare Bergstrands Utbildningar AB då deras avtal avslutades i augusti. Något nytt avtal med extern utförare inom sfi i klassrumsundervisning har ej tecknats.

Antalet elever inom Sfi var 3 848 under 2023, vilket är 58 elever färre jämfört med föregående år. Närvarotiden per elev har under de senaste två åren varit i stort sett oförändrad.

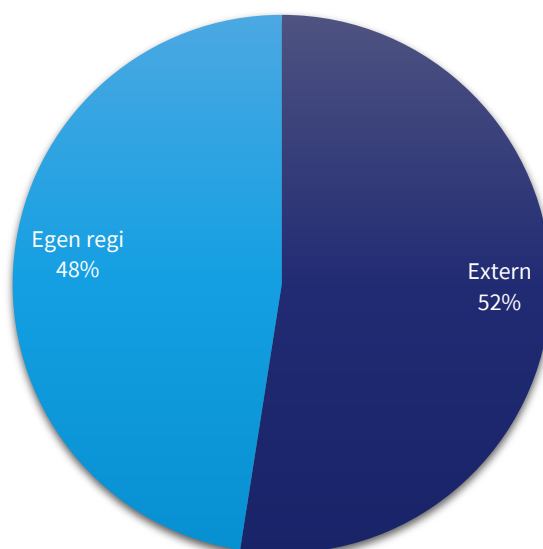
Elevantal inom sfi 2019 - 2023

Antal aktiva elever per år under åren 2019–2023 inom sfi.

Fördelning mellan egen och extern regi avseende sfi.

Sfi 2023

Under 2023 studerade 48 % i egen regi och inom extern regi 52 %. Som jämförelse 2022 studerade 43% i egen regi och 57% hos externa leverantörer

Egen regi

Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	123 342	124 150	-808	111 209	12 133	114 181
Personalkostnader	-88 704	-88 591	-113	-83 483	-5 221	-86 074
Lokalkostnader	-17 661	-17 960	299	-16 107	-1 554	-18 328
Övriga kostnader	-15 945	-12 712	-3 233	-11 060	-4 885	-18 691
Res.f.avskrivn.o.fin.netto	1 032	4 887	-3 855	560	472	-8 911
Avskrivningar	-630	-578	-52	-526	-105	-599
Finansiella kostnader	-13	-23	10	-34	21	-13
Finansnetto	-13	-23	10	-34	21	-13
Resultat	389	4 286	-3 897	0	389	-9 524

Utfallet visar ett överskott om 0,4 miljon kronor. Helårsprognosen som lämnades per augusti visade ett överskott om 4,3 miljoner kronor. Föregående år visade ett underskott om 9,5 miljoner kronor. Grundläggande verksamhet visar på ett överskott om 2,3 miljoner kronor. Gymnasial verksamhet visar på ett underskott om 3,2 miljoner kronor och Sfi visar på ett överskott om 1,3 miljoner kronor

I och med övertagandet av elever inom sfi från en av våra externa utförare har resultatet förbättrats i den verksamheten. Vi ser också en elevökning inom grundläggande verksamhet som även det genererar ett överskott. Samtidigt ser vi en minskning av elevantalet inom gymnasial verksamhet som bidrar till ett underskott.

Vi märker en nedgång på några av våra yrkesutbildningar och det medför att egen regins intäkter påverkas negativt. På sfi ser vi en ökning av genomsnittstiden vilket påverkar intäkterna positivt

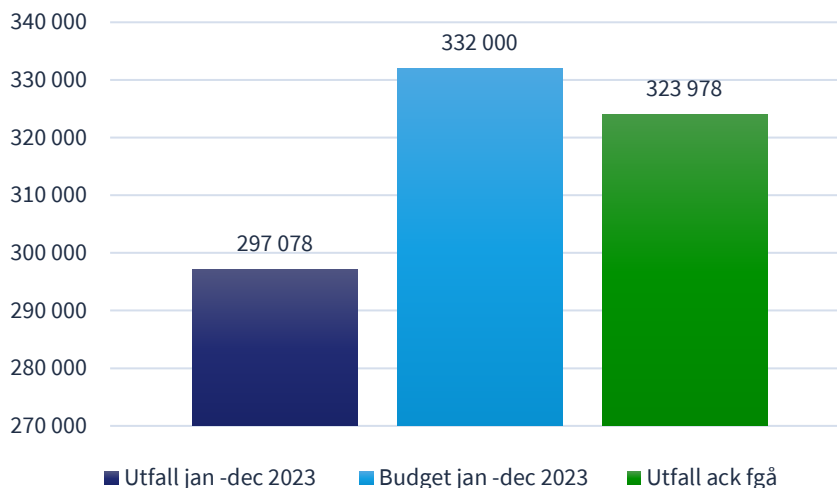
Ekonomiskt bistånd /Flyktingmottagande

Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	42 168	41 038	1 130	34 770	7 397	50 492
Personalkostnader	-99 677	-102 198	2 521	-100 401	724	-86 211
Lokalkostnader	-9 147	-9 638	491	-10 135	988	-10 732
Försörjningsstöds-kostnader	-297 078	-300 000	2 922	-332 000	34 922	-323 978
Övriga kostnader	-35 693	-34 790	-903	-33 211	-2 482	-34 938
Res.f.avskivn.o.fin.netto	-399 428	-405 589	6 161	-440 977	41 549	-405 368
Avskrivningar	-225	-250	26	-275	50	-294
Kommunbidrag	441 262	441 262	0	441 262	0	444 873
Finansiella kostnader	-11	-11	0	-10	-1	-9
Finansnetto	441 251	441 251	0	441 252	-1	444 864
Resultat	41 599	35 412	6 187	0	41 599	39 202

Verksamheterna ekonomiskt bistånd/flyktingmottagande redovisar totalt ett positivt resultat om 41,6 miljoner kronor för helåret 2023. Resultatet för 2022 var ett positivt resultat om 39,2 miljoner kronor. Verksamheternas totala intäkter är 7,4 miljoner högre än budgeterat vilket till största delen beror på högre intäkter än budgeterat avseende schablonersättning från Migrationsverket för mottagande av nyanlända.

Utfallet för utbetalat ekonomiskt bistånd 2023 blev 297,1 miljoner kronor vilket är 34,9 miljoner kronor lägre än budget för året och 26,9 miljoner kronor lägre än utbetalt ekonomiskt bistånd 2022.

Försörjningsstöd ack jan-dec 2023

Prognosen för helåret 2023 sattes i delårsbokslutet per augusti till 300 miljoner kronor i utbetalt ekonomiskt bistånd. Utfallet för helåret blev 2,9 miljoner kronor lägre än augustiprognosen.

Under året har inflödet av nya ärenden varit på en lägre nivå än under föregående år. Kostnaderna ökade något i slutet av året men låg ändå under de budgeterade kostnaderna. Inflation, kostnadsökningar och tecken på en ökande arbetslöshet har inte påverkat inflödet under 2023 men är riskfaktorer som kan öka behovet av bistånd och medföra fler nya ärenden som ökar kostnaderna framgent.

Genomsnittskostnaden per hushåll har ökat under året som en följd av den höjda riksnormen som ligger till grund för beräkningen av ekonomiskt bistånd. 2022 var genomsnittskostnaden 9 555 kronor per månad för hushållen och under 2023 till och med november månad ligger genomsnittskostnaden per hushåll på 9 824 kronor per hushåll och månad. Riksnormshöjningen mellan 2022 och 2023 var 8,6 procent och till 2024 höjs riksnormen med ytterligare 8,7 procent. Riksnormen innehåller bland annat kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon.

Det minskade behovet av ekonomiskt bistånd beror på flera faktorer. Arbetsmarknadsnämnden har medvetet satsat och förstärkt tillgången till arbetsmarknadsanställningar vilket har en direkt påverkan på biståndet då den anställda får en lön. De nyanlända som kom under flyktingvägen efter 2016 har i stor omfattning etablerat sig och kommit i jobb och klarar sin egenförsörjning genom arbete. Det syns bland annat i ökad sysselsättning för utrikesfödda samt minskningen av utrikesfödda i behov av ekonomiskt bistånd.

Som en konsekvens av förändringar i flyktingpolitiken och regeringens överenskommelse i Tidöavtalet har kommunens mottagande av nyanlända för bosättning minskat drastiskt. 2024 ska Uppsala kommun, enligt Länsstyrelsens planering, ta emot 46 personer för bosättning vilket kan jämföras med bosättningstalet 2016 som var 616 personer.

Antalet inskrivna nyanlända i etableringsprogrammet vid Arbetsförmedlingen ligger betydligt lägre än tidigare år vilket gör att färre behöver ansöka om initialt eller kompletterande bistånd under etableringstiden. Avdelningen ekonomiskt bistånd har under flera år arbetat med kvalitetsförbättringar i handläggningen, säkerställt kontrollrutiner genom robotiseringen av vissa moment i handläggningen. Detta arbete bidrar till att fler kommer ut i egen försörjning och minskar därmed kostnaderna.

Arbetsmarknadsinsatser

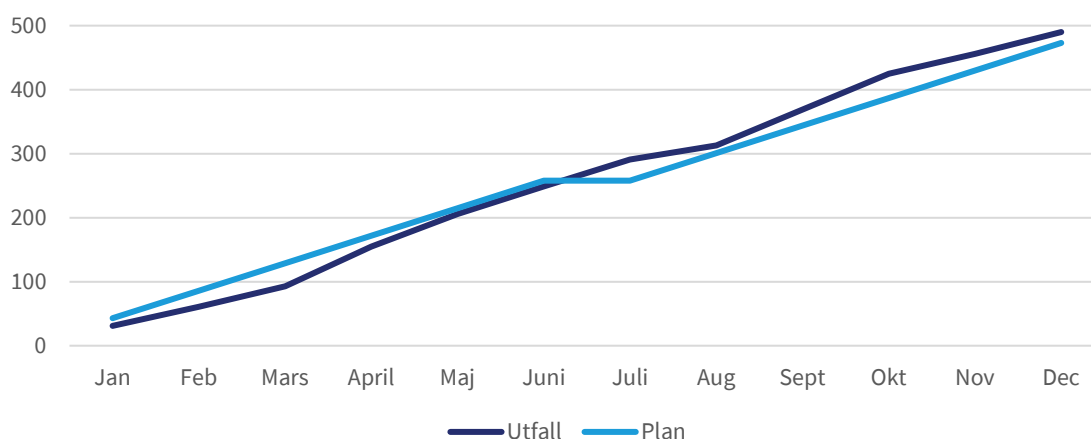
Resultaträkning						
Belopp i tkr	Utfall 2023	Prognos 2023	Avvikelse utfall/prognos	Budget 2023	Avvikelse utfall/budget	Utfall 2022
Intäkter	115 458	112 707	2 751	123 388	-7 930	109 543
Personalkostnader	-81 737	-82 131	394	-81 911	174	-80 125
Arbetsmarknadsanställningar	-135 772	-136 830	1 070	-152 894	17 122	-122 234
Feriearbeten	-10 379	-12 289	1 910	-10 638	259	-11 221
Lokalkostnader	-20 811	-20 733	-78	-20 823	12	-25 095
Övriga kostnader	-75 003	-73 104	-1 899	-69 392	-5 611	-81 643
Res.f.avskrivn.o.fin.netto	-208 243	-212 381	4 148	-212 269	4 026	-210 776
Avskrivningar	-1 747	-1 706	-41	-1 720	-27	-1 437
Kommunbidrag	214 029	214 029	0	214 029	0	196 694
Finansiella kostnader	-65	-59	-6	-40	-25	-32
Finansnetto	213 964	213 970	-6	213 989	-25	196 662
Resultat	3 974	-117	4 101	0	3 974	-15 552

Arbetsmarknadsinsatser i sin helhet redovisar ett överskott om 4,0 miljoner kronor. Prognosen per augusti visade på ett marginellt underskott om 0,1 miljoner kronor. Föregående år visade ett underskott om 15,6 miljoner kronor.

Avvikelserna gentemot budget förklaras dels av lägre såväl kostnader som intäkter för arbetsmarknadsnämndens arbetsmarknadsanställningar. Avvikelsen beror inte på ett lägre antal anställningar utan om att faktiska startdatum för nystartade och förlängda arbetsmarknadsanställningar har skiljt sig från den planerade fördelningen under året.

Desto senare under året som en anställning påbörjas, desto mindre del av insatsens kostnader och intäkter kommer att härröra till innevarande år. En övrig avvikelse från budget återfinns bland övriga kostnader, där den främsta orsaken till den negativa avvikelsen är högre kostnader för upphandlade arbetsmarknadsinsatser.

Genomförda anställningar 2023, ackumulerat

2023 inleddes med några månader där de nya anställningarna var färre än planerat för att sedan öka. Under andra halvan av året var anställningstakten högre än planerat och vid årets slut hade fler nya arbetsmarknadsanställningar startats (490 st.) jämfört med den ursprungliga planen (473 st.).

En annan orsak till överskottet hör samman med nivån på det anställningsstöd arbetsförmedlingen utbetalar och som delvis finansierar arbetsmarknadsanställningarna. Stödets storlek avgörs av vilket specifikt anställningsstöd den aktuella individen är kvalificerad för och gällande vissa anställningsstöd, som OSA och lönebidrag, tar arbetsförmedlingen beslut på individnivå.

2023 erhöll nämnden intäkter i form av anställningsstöd för en högre andel av totalkostnaden per genomsnittlig arbetsmarknadsanställning än den bedömning som gjordes i samband med budgetarbetet. Nettokostnaden för varje anställning blev således lägre än förväntat.

Ekonomiskt utfall i förvaltningens projektverksamheter vid bokslut

Nämnden har under 2023 erhållit 16 miljoner kronor i extern finansiering, för de 14 projekt som har pågått under året. Det är 3 miljoner kronor mer än prognosen i augusti.

Nämndens stöd till civilsamhället

Arbetsmarknadsnämndens stöd till civilsamhället finansieras av medel från olika verksamheter. Nämndens stöd till civilsamhället blev 19,7 miljoner kronor under 2023, vilket är 0,8 miljoner kronor lägre än årets budget. Finansieringen utgörs av arbetsmarknadsinsatser (17,8) vuxenutbildningen (0,3) samt kommunbidraget för föreningsbidrag (1,6) miljoner kronor, se verksamhetsområde 3 Fritid och kultur.

Investeringar

Arbetsmarknadsnämnden hade för 2023 en budget på 3,0 miljoner kronor för investeringar och utfallet hamnade på 0,2 miljoner kronor. Kostnaderna avser främst inventarier på Boländerna.

Nyckeltal

Bokslut 2023

Nämnd: Arbetsmarknadsnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Ekonomiskt bistånd (5740)**1) Utbetalt försörjningsstöd per hushåll**Bokslut
2023

Totala kostnader *)	288 904
Avgår: övriga intäkter**)	11 730
Nettokostnad	277 174
Antal hushåll med försörjningsstöd	3 805

Utbetalt försörjningsstöd per hushåll och år (tkr)	72,8
---	-------------

*) Bidrag och transfereringar till hushåll exkl. flyktinghushåll under året

**) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

Ekonomiskt bistånd (6111)**1) Utbetalt försörjningsstöd till flyktinghushåll**

Totala kostnader *)	8 174
Avgår: övriga intäkter**)	4 111
Nettokostnad	4 063
Antal flyktinghushåll med försörjningsstöd	169

Utbetalt försörjningsstöd per flyktinghushåll och år (tkr)	24,0
---	-------------

*) Bidrag och transfereringar exkl introduktionsersättning till flyktinghushåll

**) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

Ev kommentarer

Nyckeltal

Bokslut 2023

Nämnd: Arbetsmarknadsnämnden

Belopp i tkr

Skuggade celler = registrera uppgift

Vuxenutbildning (vk 44 - 48)Bokslut
2023**1) Gundläggande vuxenutbildning/gymnasial
vuxenutbildning (vk 441-442)**

Totala kostnader	-175 721
Avgår: övriga intäkter *)	75 474
Nettokostnad	100 247
Antal som deltar i gr vux/gy vux **)	3 026

Nettokostnad per heltidsstuderande 33,1

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag

**) Genomsnittligt antal timmar omräknat till heltider. Snitt under året.

2) Särvox (vk 450)

Totala kostnader	-5 920
Avgår: övriga intäkter *)	153
Nettokostnad	5 767
Antal som deltar i särvox **)	26

Nettokostnad per heltidsstuderande 221,8

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag

**) Genomsnittligt antal timmar omräknat till heltid. Snitt under året.

3) Svenska för invandrare (vk 460)

Totala kostnader	-89 651
Avgår: övriga intäkter *)	16 638
Nettokostnad	73 013
Antal studerande som deltar i SFI **)	3 847

Nettokostnad per studerande 19,0

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag

**) Antal individer. Snitt under året.

Ev kommentarer

Arbetsmarknadsnämnden
Bilaga till årsbokslut 2023

Datum:
2024-02-05

Diarienummer:
AMN-2024-00034

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson

Arbetsmarknadsnämndens sammanställda analys inför Uppsala kommuns årsredovisning 2023

I årsbokslutet ska nämnden redovisa en analys över utvecklingen inom det egna ansvarsområdet som underlag till kommunens årsredovisning. Analysen ska baseras på nämndens bedömningar av följsamheten till *Mål och budget* och övriga styrdokument, analys av det ekonomiska utfallet och analyser utifrån nämndens övriga uppföljning.

Viktiga händelser under året

Omvärld

Världsläget har varit och är en utmaning för kommunen på grund av pågående konflikter och kriser. För nämnden har det emellertid även inneburit satsningar och nytänkande genom att nämnden från och med juni 2023 erbjuder svenskundervisning för personer från Ukraina med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.

Gottsunda-Valsätra klassificerades i många år som ett särskilt utsatt område av Polismyndigheten. Sedan november 2023 anses området inte längre vara särskilt utsatt utan klassas som riskområde. Det är ett resultat av många aktörers arbete, bland annat nämndens etablering av ett Utbildnings- och jobbcenter.

Regeringen beslutade inför 2023 att begränsa Sveriges mottagande av asylsökande och kvotflyktingar. För nämndens del har det inneburit en betydande minskning av antalet nyanlända som anvisas till kommunen enligt bosättningslagen.

Förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar och otillåten påverkan

Arbetet med felaktiga utbetalningar är ett prioriterat område både nationellt och lokalt i Uppsala kommun. Höstens våldsspiral i Sverige och Uppsala påverkar till viss del även nämndens verksamheter. Nämnden möter personer som är påverkade av vad som sker men också medarbetare är drabbade och kan känna oro.

Överenskommelse med Arbetsförmedlingen överspelad

Den lokala överenskommelsen som tecknades med Arbetsförmedlingen i december 2022 tydliggjorde ansvarsfördelningen mellan stat och Uppsala Kommun. På grund av oklarheter gällande vilka individer som parterna kan samverka kring så har intentionerna i överenskommelsen inte kunnat uppfyllas och den är därför inte längre giltig. Det gäller framför allt bristande samverkan rörande personer som uppstår ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Från nämndens sida önskas mer konkreta och operativa inslag i överenskommelsen för att nå önskad effekt. En icke fungerande samverkan riskerar att leda till att klienters inträde på arbetsmarknaden fördröjs samt att fler individer fastnar i utanförskap.

Satsning på barn och unga

Nämnden har förstärkt sitt stöd till barn och unga. En barnrättssamordnare har anställts inom socialtjänst – ekonomiskt bistånd med uppgift att verka för att fler barn i hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd får möjlighet att delta i konstruktiva aktiviteter. Nämnden har fortsatt sitt arbete med feriejobb vilket ger ungdomar en tidig kontakt med arbetslivet. Alla sökande elever som slutar årskurs 9 har erbjudits jobb under sommarperioden. Under året har antalet barnfamiljer med ekonomiskt bistånd minskat och i december 2023 levde drygt 200 färre barn i familjer med ekonomiskt bistånd jämfört med ett år tidigare.

Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning

Arbetsmarknadsnämnden har antagit ett nämndmål att andelen biståndsmottagare ska minska och inte överstiga en procent vid mandatperiodens slut. För att nå målet har nämnden under 2023 antagit Plan för 1000 fler Uppsalabor i egen försörjning.

Antalet vuxna biståndsmottagare i Uppsala har under året minskat med drygt 400 personer och i slutet av året var drygt 3000 personer aktuella inom ekonomiskt bistånd. Andelen vuxna biståndsmottagare per månad har därmed också minskat från ett genomsnitt för året på 1,6 procent 2022 till 1,4 procent år 2023.

Innovation

Förvaltningen har gjort en stor satsning för att höja innovationsförmågan och en mätning visar att innovationsförmågan i förvaltningen är god. Exempel på förvaltningens arbete med innovation är idéslussen som under året har fått in rekordmånga idéer (83 st) under 2023. Nämnden har även beviljats projektmedel från Vinnova för att utveckla arbetet med AI (artificiell intelligens).

Måluppfyllelse under året

Arbetsmarknadsnämnden		Resultat		
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2023	2023	2022	2023-08
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, skydd med mera	7	0	0	0
Fritid och kultur	2	0	0	0

Kommunal vuxenutbildning	195	21	39	25
Ekonomiskt bistånd	441	36	28	30
Flyktningmottagande	0	6	12	5
Arbetsmarknadsåtgärder	214	4	-16	0
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	861	67	63	60

	KF-budget 2023	Bokslut 2023	Bokslut 2022	Helårsprognos 2023-08
Investeringar	3	0	3	1

Sammanfattning av ekonomiskt resultat

Arbetsmarknadsnämnden visar ett överskott om 67 miljoner kronor jämfört med budget, det beror dels på lägre försörjningsstödskostnader jämfört med budget dels på högre statsbidrag än budgeterat.

Vuxenutbildningen visar ett överskott om 21 miljoner kronor, orsaken är högre utbetalningar av statsbidrag än budgeterat samt lägre kostnader för externa utförare på grund av färre antal elever.

Verksamheterna ekonomiskt bistånd/flyktning visar totalt ett överskott uppgående till 42 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre försörjningsstödskostnader. Lägre antal hushåll än budgeterat samt satsningen på arbetsmarknadsanställningar har haft en positiv påverkan på kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd.

Arbetsmarknadsåtgärder uppvisar ett överskott uppgående till 4 miljoner kronor. Överskottet beror dels på att anställningarna har startat senare under året jämfört med budget dels på en högre medfinansiering från Arbetsförmedlingen än beräknat.

Måluppfyllelse

Följande är några av nämndens goda resultat i arbetet med att bidra till uppfyllande av inriktningsmålen 2023

- Nämnden ligger i framkant vad gäller automatisering och digitalisering. (Fokusmål 1)
- Vuxenutbildningen bidrar till kompetensförsörjningen genom språkstödande insatser inom barn- och fritidsutbildningen och språkstödjade resurser inom äldreomsorgen. (Fokusmål 1)
- Strukturerat samarbete med näringsliv och näringslivsenheten har etablerats. (Fokusmål 2)
- Utökat områdesarbete och uppsökande verksamhet i samarbete med familjecentral och öppen förskola. (Fokusmål 4)
- Kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd under året är lägre än under 2022 och färre Uppsalabor uppbär ekonomiskt bistånd. (Fokusmål 1, 2 och 4)

Viktiga avvikelser under 2023

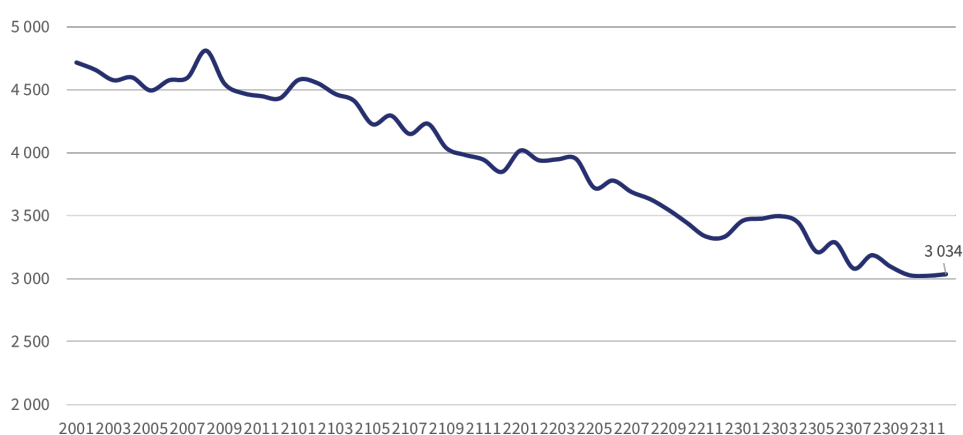
- Nämnden anser att intentionerna i överenskommelsen mellan kommunen och Arbetsförmedlingen om åtgärder för arbetslösa biståndsmottagare inte har uppfyllts och den är därför inte längre giltig. En dialog med myndigheten pågår

och från nämndens sida önskas mer konkreta och operativa inslag i överenskommelsen för att nå önskad effekt.

Utvecklingen av grunduppdraget över tid

Socialtjänst – ekonomiskt bistånd

Den positiva utvecklingen med minskande ärendevolymer har fortsatt under året. I december 2023 var 3034 vuxna Uppsalabor i behov av ekonomiskt bistånd vilket är cirka 400 färre vuxna än ett år tidigare. Minskningen av hushåll har framför allt skett i gruppen som har arbetslöshet som orsak till ekonomiskt bistånd. Utvecklingen i Uppsala är i linje med eller bättre än utvecklingen i jämförelsekommunerna.

Figur 1. Ekonomiskt bistånd, antal vuxna biståndsmottagare i Uppsala kommun per månad, 2020–2023. Källa: Socialstyrelsens månadsstatistik.

Nämnden strävar efter ett jämställt arbetsmarknadsinträde och prioriterar kvinnor, främst ensamstående kvinnor med barn, vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning. Detta mot bakgrund av att det är fler män än kvinnor som lämnar ekonomiskt bistånd för arbete eller studier.

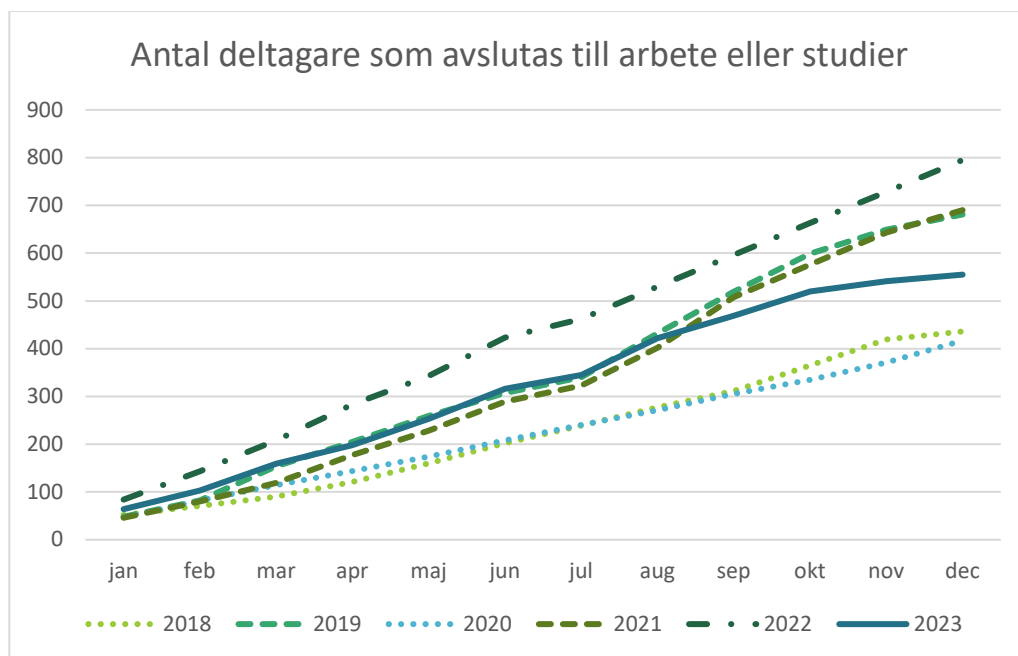
Socialtjänst - ekonomiskt bistånd har inrättat en ny enhet, *samordning för arbete*, för att säkerställa att biståndsmottagare som deltar i Arbetsförmedlingens program har en ändamålsenlig arbetsmarknadsplanering, att individen snabbt erbjuds stöd till studier och att fler erbjuds arbetsmarknadsanställning.

Socialtjänst - ekonomiskt bistånd har också fortsatt arbetet med digitalisering och automatisering. Genom e-ansökan och automatisering av vissa kontrollfunktioner ("robot") har tid frigjorts för socialsekreterare att kunna arbeta mer kvalitativt. Verksamheten har under året ökat antalet fysiska besök och uppdaterat fler utredningar. Genom individuell planering och personliga möten stöttar avdelningen den enskilde till egen försörjning.

Arbetsmarknad

Nämndens arbetsmarknadsinsatser syftar till att stödja individer till arbete eller studier. Verksamheten coachar arbetssökande mot egen försörjning genom ett nära och individanpassat stöd. En ny enhet inom arbetsmarknadsverksamheten arbetar med individer som uppbär ekonomiskt bistånd, inte erhåller något stöd från Arbetsförmedlingen och har behov av kommunala arbetsmarknadsinsatser.

Inom arbetsmarknadsverksamheten avslutades 555 personer till arbete eller studier under 2023 (varav 258 kvinnor och 297 män). Det var cirka en tredjedel färre positiva avslut än under 2022. Minskningen beror på färre biståndsmottagare med orsak arbetslöshet samt att ekonomiskt bistånd numer ansvarar för de biståndsmottagare som är inskrivna på Arbetsförmedlingen.

Figur 2. Antalet deltagare vid nämndens arbetsmarknadsverksamhet som avslutats till arbete eller studier, ackumulerat över året (2019–2023). Källa: Procapita/Lifecare.

Konsument Uppsala har förstärkt sin verksamhet och har under 2023 noterat ett fortsatt stort behov av såväl budget- och skuldrådgivning som konsumentvägledning. Ärenden har ändrat karaktär som en konsekvens av inflation, höjda räntor och stigande el- och bränslepriser och delvis nya målgrupper har sökt hjälp med sin privatekonomi.

Vuxenutbildning

En stor del av grunduppdraget inom vuxenutbildningen handlar om samverkan med andra nämnder, myndigheter och kommuner. Under året har förberedelserna för lagändringen gällande Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning pågått vilken berör vuxenutbildningens grunduppdrag. Bakgrunden till förändringen är ett nationellt behov av att anpassa utbudet av gymnasial utbildning inom ungdomsgymnasiet och vuxenutbildningen till elevers efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Trenden sedan 2020 med en minskning av antalet elever inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt sfi har avstannat. Elevantalet under 2023 var ungefär på samma, lägre nivå som under 2022. Samtidigt har det under hösten tillkommit elever från Ukraina, främst inom sfi.

Under 2023 har en sfi-lärare varit kopplad till varje praktisk verksamhet. Praktisk verksamhet arbetar till stor del enligt metoder och arbetssätt från det nu implementerade projektet Kommunikativ svenska. Exempel på aktiviteter är arbetsplatsinformation (API) på lätt svenska, samtalsgrupper och utnyttjande av en språkstödande mobilapp.

Uppföljning av privata utförare

Uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet 2023

Inom Arbetsmarknadsförvaltningen finns externt upphandlade tjänster inom Utbildnings- och jobbcenter. Upphandlingen av arbetsmarknadsinsatser sker via avrop inom det dynamiska inköpssystemet för arbetsbefrämjande insatser eller genom direktupphandling. Avropen har olika längd och möjlighet till förlängning genom option.

En central del i kvalitetsarbetet för upphandlade insatser sker genom löpande dialog och avstämningsmöten mellan utsedd handläggare, chef och leverantör. Uppföljning av kvalitet i insatser sker även genom information, synpunkter- samt avvikelserapportering från arbetsmarknadssekreterare och från arbetssökande som tagit del av insats.

Under 2023 har en arbetsgrupp fortsatt att utveckla en effektiv modell för systematisk uppföljning av de upphandlade insatserna utifrån Riktlinje för kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet.

Modellen innebär bland annat stickprovsuppföljningar av leverantörens dokumentation och utökad kontroll av leverantörsfakturor. Eventuella brister eller kontraktsbrott som påvisas vid de olika kontrollmomenten i uppföljningsarbetet lyfts till leverantören av ansvarig handläggare för respektive insats. Ett avtal med ett matchningsföretag hävdes under 2023. En åtgärdsplan har begärts av ett annat företag för deras jobbsökarkurs, bland annat på grund av kvalitetsbrister i den återkoppling som gavs till arbetsmarknadssekreterarna och leverantören har återkommit med en åtgärdsplan.

Enligt den upparbetade modellen Ett Uppsala sker samverkan regelbundet i olika former mellan samtliga vuxenutbildningsanordnare i kommunen, såväl upphandlade anordnare som egenregins verksamheter. Även Folkuniversitetet som i samverkan med Biskops Arnö tillhandahåller sfi i Uppsala är med på möten och fortbildningstillfällen.

En majoritet av vuxenutbildningens elever läser på skolor som drivs på entreprenad av externa utbildningsanordnare. Under 2023 ersattes utbildningsanordnaren MoA Lärcentrum av Kompetensutvecklingsinstitutet (KUI) och Bergstrands har endast kvar yrkesutbildningar i utbudet och inte längre sfi. Uppföljning av avtal och uppdrag genomförs årligen genom bokade uppföljningsmöten, kvalitetsrapportering, synpunktshantering och tillsynsbesök. Inför de bokade uppföljningsmötena mellan förvaltningen och respektive anordnare begärs dokumentation in och i vissa fall leder det till särskilda uppdrag för senare rapportering till förvaltningen. Det som framkommit i avtalsuppföljningen är bland annat utmaningen att fylla vissa yrkesutbildningar, elevers bristande kunskaper i matematik och svenska, samt att behoven ökar av stöd i olika former för att elever ska klara sina studier.

Ett mer löpande arbete med att följa upp kommunalt finansierad verksamhet är de oanmälda besök som systemledningen gör i de olika verksamheterna, som ytterligare ett sätt att inhämta information om skolornas arbete och elevernas studiemiljö.

Varje år lämnar utbildningsanordnarna kvalitetsrapporter enligt särskild mall från förvaltningen och frågorna under 2023 fokuserade på Extra stödjande insatser och Kartläggning (20 kapitlet 7 a § skollagen.) Enligt samverkansmodellen Ett Uppsala bjuds alla externa anordnare, egenregins representanter och folkhögskolan in till den

årliga Kvalitetseftermiddagen i slutet av året. Inför detta tillfälle skickas kvalitetsrapporterna ut för inläsning och förberedelse och fokus under eftermiddagen är att lära av varandra.

Ytterligare en viktig del av vuxenutbildningens arbete med att följa upp och förbättra kvaliteten sker utifrån de synpunkter som kommer in via kommunens synpunktsmottagning på uppsala.se.

Framtida utmaningar

Inflation och kostnadsökningar

En osäkerhet om den framtida ekonomiska utvecklingen. Risk för ökat ärendeantal på grund av svårigheter att få ekonomin att gå ihop. De som redan idag står längre från arbetsmarknaden får än svårare att finna ett arbete, vilket leder till att individer och familjer riskerar att bli kvar en längre tid i nämndens insatser i väntan på en egen försörjning. Kommunens kostnader för utbetalt bistånd riskerar att öka i takt med att hushållens kostnader ökar. Riksnormen, som tillsammans med kostnader för exempelvis hyra och el, avgör nivån på det ekonomiska biståndet har höjts med närmare nio procent för 2024.

Möta kompetensbehoven

Matchningsproblematiken på arbetsmarknaden är ett fortsatt problem. Nämnden har i egen och extern regi ett stort utbud av utbildningar mot bristyrken. En utmaning för nämnden är det uppsökande arbetet inom vuxenutbildningen för att motivera fler invånare till studier och fylla utbildningsplatserna inom nämndens yrkesutbildningar.

Jämställt arbetsmarknadsinträde

En fortsatt framtida utmaning är den ojämställdhet som existerar på arbetsmarknaden och som visar sig i att fler utrikesfödda män än utrikesfödda kvinnor under senare tid har lämnat arbetslöshet och nått egen försörjning. Nämnden behöver därför arbeta med aktiva åtgärder för att ett jämställt arbetsmarknadsinträde med fokus på utrikesfödda kvinnor.

Säkerhetsrisker

Ökad digitalisering kan leda till ökad risk för att förvaltningen utsätts för välfärdsbrottslighet och IT-attacker. Det kan också leda till ökad risk för brott mot informationssäkerhet om medarbetare inte ges rätt förutsättningar och utbildning i hanteringen av exempelvis AI.

Otillåten påverkan

Otillåten påverkan är försök av individer eller grupper att påverka myndighetsutövningen. En ökning av fenomenet i samhället kan konstateras och verksamheten kommer att behöva utveckla sin motståndskraft, dels genom interna rutiner, utbildning och kompetensutveckling, dels genom samverkan med andra myndigheter så som till exempel polismyndigheten.

Förvaltning eller nämnd eller enhet
Rapport, bilaga till årsbokslut

Datum:
2024-02-05

Diarienummer:
AMN-2024-00034

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson

Bilaga 4. Barnfamiljer med ekonomiskt bistånd

Slutrapportering åtgärd 34 i nämndens verksamhetsplan 2023

Uppdrag

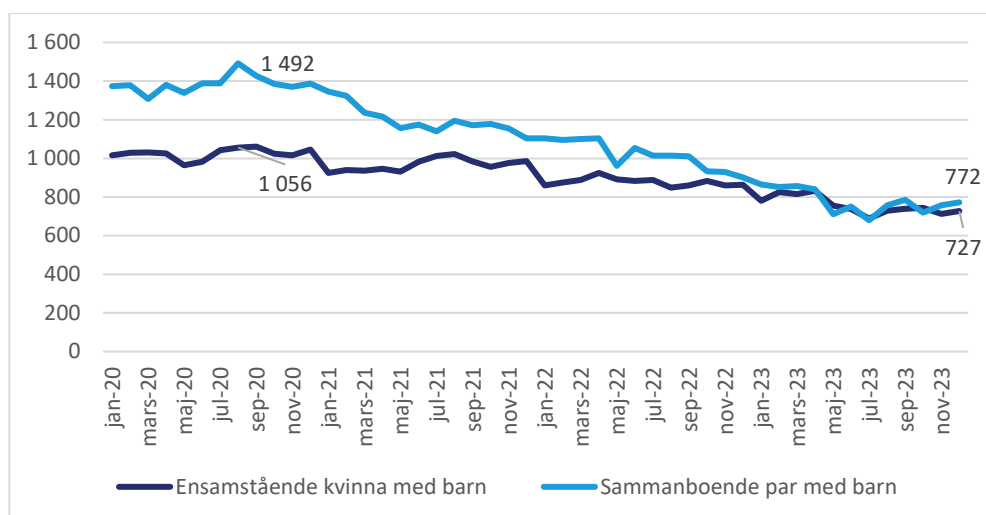
Nämnden har uppdragit till förvaltningen att utreda faktorer som försvårar för hushåll där barn ingår att bli självförsörjande samt föreslå åtgärder för att minska antalet barn under 18 år i hushåll med ekonomiskt bistånd. Utredningen ska även belysa vilket utrymme som finns för nya insatser till barnfamiljer där nämnden har rådighet.

Uppdraget är formulerat som en åtgärd i nämndens verksamhetsplan, åtgärd 34. Detta är en slutrapportering av förvaltningens arbete och insatser för att minska antalet barn med ekonomiskt bistånd under 2023. Förvaltningen fortsätter arbeta för att färre barn ska växa upp i familjer med ekonomiskt bistånd.

Antal berörda barn och hushåll

Sedan 2020 har allt färre Uppsalabor varit i behov av ekonomiskt bistånd, såväl barn som vuxna, och i december 2023 levde drygt 200 färre barn i familjer med ekonomiskt bistånd jämfört med ett år tidigare.¹ Vid en uppdelning av hushållstyper så framkommer att minskningen sedan 2020 främst beror på att färre sammanboende par med barn har ekonomiskt bistånd medan antalet ensamstående kvinnor med barn som uppbär ekonomiskt bistånd inte har minskat i samma utsträckning.

¹ Socialstyrelsens månadsstatistik. Ekonomiskt bistånd, Antal barn under 18 år. 1812 barn i december 2022, 1557 barn i december 2023.

Figur 1. Antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd som levde i hushåll av typen "sammanboenden med barn" samt "ensamstående kvinna med barn", januari 2020 till december 2023.

Från augusti 2020 till december 2023 minskade inom ekonomiskt bistånd antalet barn under 18 år i hushållstypen "sammanboende med barn" från 1492 till 772 barn och 279 hushåll. Under motsvarande period, september 2020 till december 2023, minskade antalet barn i hushållstypen "ensamstående kvinna med barn" från 1061 till 727 barn och 369 hushåll.

Faktorer som försvårar för hushåll där barn ingår att bli självförsörjande

I förvaltningens delrapportering av arbetet med åtgärd 34 (AMN-2023-00098) redogjordes för ett antal strukturella faktorer som försvårar för hushåll med barn att bli självförsörjande. Nedanstående faktorer är fortfarande giltiga.

- Svårigheter att finna ett stadigvarande och prisvärt boende
- Jobbstimulansen inom försörjningsstödet bidrar till en inlåsningseffekt
- En tudelad arbetsmarknad. Långtidsarbetslösa saknar efterfrågad kompetens som kunskaper i svenska språket²
- Ett bristande socialförsäkringssystem

Preventiva insatser för barnfamiljer

Försörjningsstödet tillgodoser en skälig levnadsnivå men ger inget utrymme för utgifter utöver det nödvändiga. Barn i familjer som under lång tid är i behov av ekonomiskt bistånd riskerar därför att växa upp med en ekonomisk otrygghet. Det handlar både om den materiella standarden och om svårigheter att kunna delta i aktiviteter som kostar pengar på samma villkor som sina jämnåriga. Barn till föräldrar som har försörjningsstöd presterar sämre i skolan, klarar mer sällan gymnasiet och får oftare själva försörjningsstöd som unga vuxna. De saknar också oftare än andra inkomst vid 22 års ålder.³

² [Fortsatt många långtidsarbetslösa efter pandemin \(scb.se\)](https://scb.se)

³ IFAU, rapport 2011:5. *Nitlott i barndomen – Familjebakgrund, hälsa, utbildning och socialbidragstagande bland unga vuxna*, s.4.

Samtidigt bör man vara försiktig med att dra slutsatsen att fattigdomen eller försörjningsstödet i sig är orsak till barns sämre hälsa och ökat bidragsberoende som vuxna. Att ta hänsyn till barnets bästa inom ekonomiskt bistånd handlar inte bara om pengar utan i minst lika hög grad om att identifiera eventuella stödbehov och förebygga ett långvarigt biståndsbehov. Utgångspunkten är att föräldrarna utifrån sin förmåga och sina resurser har huvudansvaret för att säkerställa att barnets behov blir tillgodosedda. Men socialtjänsten kan genom utredning och samtal identifiera problematiska livssituationer eller levnadsvanor som påverkar möjligheten till självförsörjning. Genom att agera och erbjuda lämpligt stöd kan samhället förebygga en försämrad livssituation både för vuxna och barn. Att hjälpa föräldrarna att etablera sig på arbetsmarknaden kan förbättra familjens ekonomiska situation på kort och lång sikt och samtidigt vara en förutsättning för etablering inom andra områden som exempelvis ett stabilt boende.⁴

Åtgärder och aktiviteter som har genomförts

Prioritering vid tilldelning av arbetsmarknadsanställning

Under andra halvåret 2023 har förvaltningen därför prioriterat kvinnor till arbetsmarknadsanställning och främst ensamstående kvinnor med barn. Ekonomiskt bistånd har bland annat haft två särskilda uppdrag där tio ensamstående kvinnor med barn anvisades arbetsmarknadsanställning under september och lika många under oktober. Dessa anvisningar föregicks av flerpartssamtal mellan socialsekreterare, arbetsmarknadsekreterare och biståndsmottagare. Förvaltningen fortsätter att arbeta aktivt med denna målgrupp. Längre processer är inledda för kvinnor som har en funktionsnedsättning som påverkar arbetsförmågan och därmed kan komma i fråga för ett skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) eller lönebidragsanställning.

Tillsättning av barnrättssamordnare

I april 2023 skapades en tillfällig tjänst som barnrättssamordnare inom socialtjänst - ekonomiskt bistånd. Permanent tillsättning av tjänsten skedde 1 oktober 2023. Barnrättssamordnaren arbetar för att synliggöra barnrättsperspektivet inom avdelningen, möjliggör för fler barn att få information om och kunna delta i fritidsaktiviteter, verkar för att fler barn går i förskola och öppen förskola samt utvecklar nämndens samarbeten som gynnar barn.

Utbildning om barnrättsperspektiv

Socialtjänst - ekonomiskt bistånd har tagit fram en internutbildning i barnrättsperspektiv med plan att barnrättssamordnare utbildar samtliga enheter inom ekonomiskt bistånd under början av 2024. Utbildningen kommer att kunna användas i framtida introduktion för nyanställda.

Info på Insidan

Aktuell information om gratis fritidsaktiviteter för barn har uppdaterats före och efter sommaren 2023. Det pågår revidering av rutiner kopplat till handläggning av

⁴ Socialstyrelsen (2021). Ekonomiskt bistånd – Handbok för socialtjänsten, s. 69; 102–103.

ekonomiskt bistånd för barnfamiljer med mål att publicera under 2024. Finns även en sida med barnrättsperspektiv som kommer att uppdateras.

Helhetsgrepp

Sen tjänsten inrättades har hela förvaltningen och särskilt socialtjänst – ekonomiskt bistånd tagit ett större helhetsgrepp kring ämnet. Barnrättsperspektivet inkluderas succesivt även vid uppdateringar av rutiner som inte direkt handlar om handläggning av barnfamiljer. Barnrättsperspektivet lyfts även regelbundet som en naturlig del i arbetet med att se över verksamhetens processer.

Barnrättsambassadörer

Ekonomiskt bistånd har tillsatt en ambassadörsgrupp för barnrättsperspektiv och ett första möte har genomförts. Ambassadörsgruppen samordnas av barnrättsamordnare och en samordnare på verksamhetsnära stöd. Målet med ambassadörsgruppen är att hålla området levande på sin enhet, vara specialist kring området och ge input kring planerade förändringar kopplat till barnrättsperspektivet.

Barnrättsbloggen

I början av november 2023 startade en barnrättsblogg. Barnrättsamordnare publicerar löpande inlägg som har koppling till området. [Barnrättsbloggen \(uppsala.se\)](https://www.uppsala.se/barnrattsbloggen)

Samverkan med andra aktörer

Barnrättsamordnaren arbetar kontinuerligt med att utveckla förvaltningens samarbeten med aktörer som verkar för att skapa en meningsfull fritid för barn. Barnrättsamordnaren har samarbetat med följande aktörer under 2023:

- Sirius (nattfotbollen)
- Kommunens allaktivitetshus i Gränby och Gottsunda
- 4H-gården
- Habiliteringen (Idrott för alla)
- Fyrisgården
- Rädda barnen
- Nyby Vision

Uppdrag - Förskola för alla

Nämnden samarbetar med utbildningsnämnden utifrån uppdraget *Förskola för alla*. Barnrättsamordnaren har tagit fram ett handläggarstöd till två försörjningsstödsenheter som under december arbetat med att motivera föräldrar till öppen förskola och förskola. Under januari har representanter från projektet bjudits in till verksamheten. Därefter kommer ett större arbete att inledas kopplat till projektet för dessa enheter. Planen är att i slutet av januari följa upp och utvärdera hur arbetet har fortlöpt. En utbildnings- och jobbcoach finns numera på plats varje vecka på fem av kommunens sex öppna förskolor.

Motverka barnfattigdom

Arbetsmarknadsförvaltningen medverkar i projektet *Motverka barnfattigdom* finansierat av Europeiska socialfonden. Huvudprojektägare är kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen. Inom ramen för projektet har förvaltningen i slutet av 2023 startat upp verksamheten Utbildnings- och jobbcenter (UJC) Junior. Syftet med UJC Junior är att erbjuda 15–17 åringar inspiration och stöd till fortsatta studier. Arbetet med att fånga upp ungdomarna sker i samverkan med ungdomsjouren och Gottsundaskolan. Genom att träffa både arbetsgivare och studenter kan ungdomarna få inspiration om framtida karriär-/studievägar och motivation till att prioritera skola. För de ungdomar där det är aktuellt att söka sommarjobb eller extrajobb kan UJC Junior hjälpa med personligt brev och CV om det är lämpligt.

Kommande projektansökan

Inom samma programområde har Europeiska socialfonden en ny utlysning riktad till unga vuxna 18–25 år för att motverka ekonomisk utsatthet. Dialog med hållbarhetsavdelningen pågår inför en eventuell ansökan.